

MALVIK BYGDEBLAD

Nr. 22

DESEMBER 1982

12. årg.

Fri spalte

God jul

og et riktig godt nyttår, ønskes slekt og venner.

Aagot Johansen, Nittedal

God Jul! Godt Nyttår!

ønskes slekt og kjente.

Magda Lundli, Oslo

Hjertelig takk

for skjønne blomster, gaver og telefoner på min 80-årsdag.

Rogathe Julsrud

Takk

for oppmerksomheten på sølvbryllupsdagen.

Lillian og Arvid Dalåmo

Lucia!

St. Lucia på Vidarhall den 19. des. kl. 17.00. Alle er hjertelig velkommen til en liten førjulskos.

Salg av kaffe og kaker.

Leikarringen vil ha fremvisning.

arr.: U.L. Vidar

Hjertelig takk

for oppmerksomheten på min 90-årsdag.

Dina Voldmo

GAMMELDANS

i Ytre Malvik samfunnshus, tirsdag 28. desember kl. 20.00.

Musikk ved Spiran.

Malvik Gammeldansforening

JULEKONSERT i Hommelvik kirke

3. juledag kl. 17.00.

Medvirkende:

Hommelvik Skolekor
Hommelvik Korforening
Hommelvik Juniorkorps
Hommelvik Seniorkorps

Arr.: Samarbeidskomitéen

Malvik kommune

REGULERINGSENDRING FOR MODALEN

Malvik bygningsråd har i møte 28.10.82 vedtatt forslag til reguleringsendring for Modalen — Innregulering av boligtomt på eiendommen Stokkbakken. Bygningsrådet har også i sitt vedtak bedt om at det blir vurdert å legge ut det gjenstående jordbruksareal ved boligtomten til boligformål.

Området ligger ved Selbuvegen i Modalen på eiendommen Stokkbakken, gnr. 62 bnr. 2.

Reguleringsendringen er i henhold til bygningslovens §§ 28 og 27 utlagt til offentlig ettersyn ved Teknisk kontor, Hommelvik i 3 uker.

Eventuelle merknader til planforslaget må være kommet inn skriftlig til Malvik bygningsråd innen 3 uker fra d.d.

Malvik bygningsråd

STADFESTET REGULERINGSPLAN LANGS E6, SAKSVIK — VIKHOV

I henhold til bygningslovens § 27 nr. 5 kunngjøres med dette at fylkesmannen i Sør-Trøndelag med brev av 8.11.82 har stadfestet Malvik kommunestyrets vedtak av 26.8.82 vedrørende reguleringsplan langs E6, Saksvik—Vikhov med reguleringsbestemmelser.

Planen omfatter en ca. 2,35 km lang strekning av E6 mellom krysset med Stibakken og et punkt ca. 200 m øst for krysset med Klarinnettvegen. Ytre begrensning for planområdet er stort sett byggelinje langs E6, 30 m fra senterlinjen, på begge sider.

Krav om erstatning i henhold til bygningslovens § 32 nr. 1 og § 42 må være framsatt innen 1 år fra d.d.

Stadfestingen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagen må framsettes skriftlig gjennom fylkesmannen i Sør-Trøndelag innen 3 uker fra d.d.

Malvik bygningsråd

STØTTEKONTAKT

— ca. 10—12 t. pr. uke.

En 17 år gammel gutt trenger mannlig støttekontakt ca. 2—3 ettermiddager pr. uke. Nærmere opplysninger fåes ved henvendelse til kurator Ingeborg Fjetland, Malvik Sosialkontor, tlf. 97 02 03.

Sosialsjefen

LITEN LEILIGHET/HYBELLEILIGHET

ønskes til enslig vietnameser. Det er ønskelig at leiligheten ligger i Hommelvik-området.

Henvendelse kan skje til sosialkontoret eller til fylkestingssekretæren, begge tlf. 97 02 03.

Malvik sosialkontor

LEDIGE ALDERSPENSJONÆRSPLASSER

Tidligere styrerleilighet ved Malvik sykehjem er i h.h.t. kommunestyrevedtak nå ominnredet til alderspensjonærsplasser. Det er derfor to ledige plasser.

Søkere må være selvhjulpne. Eventuelle spørsmål rettes til sosialkurator Ingeborg Fjetland, tlf. 97 02 03 linje 276.

Søknader med opplysning om navn, alder, helsetilstand og boforhold, stiles til Malvik sosialstyre og sendes Malvik sosialkontor, innen 1.1.1983.

Sosialsjefen

Redaktør for bladet:

KRISTIAN NYGAARDSVOLD, 7550 Hommelvik — Telefon 97 02 52
KARL CHR. HAUGEN, 7550 Hommelvik — Telefon 97 09 17

Bestilling av abonnement til utenbygds- og utenlandsboende sendes Malvik kommunekasse, 7550 Hommelvik, hvor også kontingenten, kr. 30,— pr. år, innbetales forskuddsvis. Postgironr. 5 92 33 05.

Formann i bladstyret:

JOHAN FJESETH, 7550 Hommelvik.

Trykk: J. Christiansens Boktrykkeri, 7000 Trondheim - Tlf. (07) 52 69 60

STYRET RÅR — BLADET BESTÅR

Malvik bygdeblad og politikk

Malvik Bygdeblad

I utgangspunktet skal Malvik Bygdeblad, som utgis gratis til alle husstander i bygda, være politisk nøytralt. Stort sett er det vel det også, men av og til virker det som om redaktørene bruker «lederen» i bladet til å fremme sine egne politiske synspunkter.

Her tas det bl.a. opp forhåndslagring av militært utstyr i Muruvik som det bastant påstås at flertallet i bygda er imot, til boligpriser (underforstått spark til Regjeringen), og nå sist under overskriften «Dumt» et angrep på en lege i Hommelvik ved siste streik. Sett fra et annet synspunkt var vel streiken like «Dumt» ut fra dagens økonomiske situasjon. Det er merkelig at styret i bygdebladet ikke reagerer?

HK

Malvik bygdeblad er et meldingsblad for Malvik kommune. Her kan gjengis smått og stort om hendelser og begivenheter i kommunen, her refereres til politiske vedtak i styret og råd. — Og hvor i verden er politikk nøytral?

Bygdebladet har ansatt to redaktører som begge er meningsberettiget om det som skjer i kommunen, — og som er i den heldige stilling at de kan gi uttrykk for det på lederplass i bladet. Og tro meg — det vil de fortsette med! I full forvissing om at det ligger innenfor deres lovlige virkefelt. Så langt har ikke styret kommet med innvendinger eller korreksjoner. Redaktøren er, som i de fleste andre «tidsskrift», ansvarlig for det som trykkes i bladet. Han har full anledning til å uttrykke sitt eget syn så lenge det følger reglene for alminnelig god presseskikk, — og det gjøres klart at dette står for redaktørens personlige mening.

Meningsberettiget er også alle mottakere av bladet, — og de innbys herved til å komme med sitt personlige syn. Også på bladets lederartikler. Spalteplass loves — innen grenser for god presseskikk og innsendingsfrister (som forøvrig er den 5. og 20. i hver måned).

Vel møtt.

Karl Chr. Haugen

Beriktigelse

Dovre Bjerkan opplyser at han ikke har juletrær, men *julenek* til salgs.

Takk

for all oppmerksomhet i anledning min 75-årsdag.

Hjørdis Sneisen

Malvik Skytterlag

Skytterfesten går av stabelen som tradisjonelt på Samfunnshuset, Vikhamar 3. juledag, kl. 20.00 med Malvikmesterskapet i pols.

Det vil i år bli et begrenset antall billetter solgt. Nummererte bord.

Forhåndssalg av billetter blir på Bensinstasjonen, Vikhamarløkka mandag 20. desember og tirsdag 21. desember fra kl. 18.00 til 21.00.

Enslig mor

søker hybelleilighet/leilighet for seg og sin gutt som går på Vikhov skole. Helst møblert.

Henv. Vikhov skole, tlf. 97 61 01.

Malvik Trygdekontor

Sykepenger, attføringspenger og dagpenger av A-trygden utbetales ut inneværende år f.o.m. 13/12-82.

Trygdekontoret ønsker alle en riktig God Jul!

GOD JUL

ønskes til alle leserne
av Bygdebladet både
i inn- og utland.

Redaktørene.

Jøssåsens Venner

minner om oppførelsen av hyrdespillet om Kristi fødsel som oppføres i Hommelvik kirke, søndag den 19. november, kl. 17.00.

Hyrdespillet som er en frodig skildring av de sentrale begivenhetene rundt og ved Kristi fødsel, fremføres av landsbyboerne på Jøssåsen.

Sangene i spillet blir i år akkompagnert på piano av organist Haldberg.

Forøvrig deltar Melosensemblet med en avdeling musikkstykker og sanger fra omtrent samme tidsperiode som spillets opprinnelige tilhører.

En andakt ved res.kap. Hanne C. Hoff avslutter det hele.

Vi som overvar fjorårets oppførelse av hyrdespillet ble begeistret både for selve spillet og for den måten aktørene fra Jøssåsen fremførte det på.

.V.

Ordet fritt:

Herr redaktør.

Undertegnede bor i Vikhamaråsen — et trivelig strøk med mennesker som interesserer seg for lokalmiljøet sitt. I vår postkasse forefinnes ofte informasjon fra den lokale velforening, og når det ringer på døren er det enten foreldre som skal selge planter til inntekt for skolekorpset, eller man må underskrive en protestliste mot atomvåpen. Det hender selvsagt også at det kommer besøk.

Til hver vår koster og feier man sin lille gateflekk, og plukker opp hundelort fra hunder som har eiere som ikke har lest skikk og bruk.

Det er med andre ord et engasjert miljø — og det skal vi være glade for. Kunne ikke de samme foreldre som bekymrer seg for Europas fremtid gjøre en liten ting? Be sine barn, om at offentlig vei der en krongler seg oppetter Vikhamaråsen, ikke er til for aking i puljer på 8–9 stykker der de kommer uten styring og bremse-muligheter. Fra mitt vindu mot verden synes denne holdning mer jordnær enn kontinentale rakett-plasseringer.

Kjell Evensen

Kurs for støttekontakt/avlastningshjelp

Malvik sosialkontor vil arrangere kurs for de som allerede er støttekontakter eller gitt avlastning overfor barn og voksne i kommunen samt andre interesserte.

Vi ser gjerne at andre som er interessert i å vite litt mer om dette arbeidet, melder seg som deltaker. Det følger ingen forpliktelser med en slik påmelding, men vi ser det som viktig både å spre kunnskap om hva arbeidet går ut på og med henblikk på rekruttering.

Kurset vil gå over 4 kvelder fra kl. 18.00–21.30, og tidspunktene blir:

11., 13., 18. og 20. januar 1983.

Vi har innbudt foreleser som representerer barnevernet, voksenalpsykiatrien, edruskapsvernet og kriminalomsorg i frihet. Disse personene vil fortelle litt om hvilke problemer de arbeider med, litt om lovbestemmelser og også si noe om hvordan støttekontaktarbeidet kan utøves overfor de enkelte gruppene.

Nærmere opplysninger kan fåes ved henv. til sosialkontorets ekspedisjon eller til Ingeborg Fjetland, tlf. 97 01 04, app. 276.

Antall deltakere er begrenset, og det er ønskelig at påmelding skjer snarest.

Sosialsjefen

NYE BØKER I BIBLIOTEKET

..du har jo biblioteket

Bøker til studiebruk o.l. som ikke finnes ved vårt bibliotek prøver vi å skaffe fra andre bibliotek.

HOMMELVIK

Skjønnlitt.:

Clod, B.: Syv sinn. Forts. av «Brudd»

Gordon, M.: Kvinneselskapet

Lessing, D.: Innestengt. Forts. av:

«En krusning etter uværet»

Nye Atlantis: 3 science-fiction noveller. (Nova-serien. 3.)

Rydsjø, E.: Edelt krystall. Uavh. forts. av «Kvinnene på Stensvik»

Walker, A.: Meridian. Om raseundertrykkelse skrevet ut fra et feministisk perspektiv

Faglitt.:

Annen verdenskrig, b. 19.

Seier i Europa

Look, S.: Nytt liv. En kreftsyk forteller sin historie

Devold, S.F.: Hva nå unge mann — du er 50. Selvbiografi

Diesen, A.: Kari for åpen scene. Åpenhjertig biografi av Kari Diesen

Lillegaard, L.B.: Trønderen fra Waterloo. Om Ole Olessøn Hønaasplassen, født i 1787

Norderhaug, M.: Svalbard — mennesket i den siste villmark

Nordnes, B.: Med isbjørn rundt veggene. Overvintring på den nordlige delen av Svalbard

Singer, I.B.: Fortapt i Amerika.

Biografi. Forts. av: Ung mann søker leilighet

Storfjord, E.M.: Daggyr — en vil ut av angstmørket. Selvbiografi av angstnevrose

Tiller, O.: Ti unge liv; hagebyen mot hakekorset. En motstandsgruppe blant ungdom i Ullevål hageby under 2. verdenskrig

Ullman, M.: Bruk dine drømmer. Henvender seg bde til fagfolk og generelt interesserte

Westhagen, I.: Moderne tekstbehandling. Grunnkurs for brukere

Barne-/ungdomslitt.:

Blay, C.: Loffe på egen hånd (Asch. ill. barnebøker)

Enger, B.: Dan og trollkatten (Asch. ill. barnebøker)

Nilsson, U.: Kjære, lille gris (billedbok)

Peterson, H.: Maien på «Missippi» (Kolibri-bøkene)

Pressler, M.: Tjukkest i klassen (Ung i dag)

Reuterswärd, M.: Så ensam som Ida (Asch. ill. barnebøker)

MOSTADMARK

Skjønnlitt.:

Rydsjø, E.: Edelt krystall. Uavh. forts. av «Kvinnene på Stensvik»

Faglitt.:

Annen verdenskrig, b. 19. Seier i Europa

Diesen, A.: Kari for åpen scene. Åpenhjertig biografi av Kari Diesen

Lillegaard, L.B.: Trønderen fra Waterloo. Om Ole Olessøn Hønaasplassen, født i 1787

Storfjord, E.M.: Daggyr — en vei ut av angstmørket. Selvbiografi om angstnevrose

Barne-/ungdomslitt.:

Nilsson, U.: Kjære, lille gris (billedbok)

Peterson, H.: Malin på «Missippi» (Kolibri-bøkene)

Pressler, M.: Tjukkest i klassen (Ung i dag)

Reuterswärd, M.: Så ensam som Ida (Asch. ill. barnebøker)

Kurs for støttekontakt/avlastningshjelp

Malvik sosialkontor arrangerer kurs for støttekontakter/avlastningshjelp. Kurset vil gå over 4 kvelder fra kl. 18.00—kl. 21.30, og tidspunktet for hvert kurs blir: 11., 13., 18. og 20. januar 1983.

Påmelding skjer til sosialkontorets ekspedisjon eller Ingeborg Fjetland, tlf. 97 01 04 snarest mulig.

Antall deltakere begrenset.

Sosialsjefen

ÅRSMØTE H.I.L.

Tirsdag 30/11 hadde Hommelvik idrettslag sitt årsmøte på Hommelvik ungdomsskole. Oppmøtet svingte i en meget positiv retning i forhold til de siste åra, noe som skulle tyde på at laget er i framgang på flere fronter.

Formann JanArne Malvik ønsket alle velkommen før han ba formann i hver enkelt avdeling lese opp sin årsberetning. Av disse årsberetningene går det fram at det drives godt i hver enkelt avdeling og at framgangen stort sett har vært god. Spesielt da i fotball, friidrett og ski. A-laget i fotball var jo i år nær ved å rykke opp i fjerde divisjon, bare Selbu B.K. endte foran på tabellen. Hommelvik har også hevdet seg godt i friidrettssammenheng, både individuelt og i stafett. Skiavdelinga har også flere meget brukbare utøvere som f.eks. Jostein Øvre som i år er tatt ut i kretsammenheng. Avdelingen det er minst aktivitet i er orienterings-gruppa. Dette burde det gå an å rette på allerede til neste år.

Medlemstallet for laget er pr. dato 635, dette er tross alt i minste laget sett i forhold til innbyggertallet i Hommelvik. Men dette er også en sak det uten videre problemer må gan å rette litt på.

— Fra hovedstyrets årsmelding kan en trekke fram at virksomheten ved

Jervskogprosjektet (ski-arena) er i god gjenge så langt. En trusel er likevel kanskje en stans i prosjekteringa takket være Malvik kommunes manglende bevilgning, dessverre. Når det gjelder bygg av idrettshall i kommunen er det en liten lysning at M.I.L. endelig har besluttet å nedsette en prosjektkomité hvor også H.I.L. er innbudt til å delta med to representanter. Men enda er alt sammen langt fram, slik at en må regne med noen trange år enda i den forbindelse.

Medlemmer av laget har også vært med på å bygge ny bru over Homla. Dette vil sikkert føre til at laget med tid og stunder kan ta på seg større arrangement i idretts-sammenheng.

I den forbindelse er det vel også på tide at Øya-anlegget må begynne å ta sin endelige form. I dette anlegget ligger det nemlig uante muligheter for klubben, mener undertegnede.

Det ble også vedtatt at Ole B. Øvre skal få tildelt H.I.L.s prestasjonspremie for sterk innsats i friidrett. Han satte bl.a. ny klubbrekord på 100 m. med tiden 10,9 sek. En sterk prestasjon av unge Øvre som sikkert ikke har nådd sin topp ennå. Valgene gikk stort sett greit unna og ordstyrer Bjørn T. Spets hadde rett da han sa det var et godt årsmøte med en ny giv.

Det nye styret i Hommelvik I.L. vil i 1983 se slik ut:

Formann: Jan Arne Malvik
Nestformann: Åge Moen
Kasserer: Birgit Klokkehaug
Sekretær: Marit Renå
Styremedlem: Per Nygaard
1. varamedlem: Gerda Fossum
2. varamedlem: John Eidem
PR/utdanningskontakt: Terje Stav
Revisorer: Idar Wikmark og
Gunhild Brobak.

Terje Stav

Til alle fotballinteresserte

Fotballavdelingen i HIL ønsker gamle og nye medlemmer velkommen til en ny sesong. Nye medlemmer kan melde seg på hos laglederne eller til HIL's fotballavdeling v/Gunnar Knudsen.

Treningstider i gymnastikksal ungdomsskolen:

Mandag: 17.00—18.00 Guttelag
18.00—19.30 Miniputt/ Lilleputt
Onsdag: 18.30—19.30 Småpiker/Piker
21.15—22.00 Damer/Piker
Torsdag: 16.00—17.00 Smågutter
Fredag: 21.00—22.00 A/Rekrutt/ Junior

Med hilsen
Fotballavdelingen
HIL styret

Steinar Brekkan og Olaf Lurvik tildelt kommunens innsatspremie

I forbindelse med M.I.L.'s sykkelutvalgs 10-årsjubileumsfest fikk disse overrakt kommunens innsatspremie av formann i Ungdom og idrettsutvalget, Hilmar Knudsen.

Innsatspremien er tildelt rytterne for flott innsats i sesongen 1982. Både Brekkan og Lurvik, har hevdet seg meget godt på det Trønderske, og også nasjonale sykkelkart. Lurvik vil fra sesongen 1983 representerte eliteklubben «Nor», mens Brekkan fortsatt skal kjøre for Malvik.

På bildet sees f.v. Hilmar Knudsen, form. i U/I-utv., Steinar Brekkan og Olaf Lurvik.

Torgrim Flægstad:

Om julefeiring og juleskikker

Ordet **jul** møter vi hver dag nå utover mot slutten av året. Møter vi naboer eller eller andre kjente, spør de gjerne om vi har begynt med julebakst eller andre gjøremål. Hvert år når vi er midt oppe i det verste julestrevet, sier vi ofte at neste år, da skal det bli enklere alt. Da skal vi ikke bake så mange sorter kaker, da skal vi ikke kjøpe så dyre julegaver, og da skal hele julesjauen gjøres unna både enklere og billigere. Men se om vi holder ord!

Ordet **jul** er opprinnelig navn på den nordgermanske, hedenske midtvinterfest, hvor folk drakk juleøl til gudenes minne og blotet. I Snorres kongesagaer kan vi lese om Harald Hårfagre at «han en vinter tok veitsler på Opplandene og lot gjøre julegjestebud for seg på Tofte». Der vanket det nok både god mat og godt drikke, skulle vi tru. Noen steder fins nok ennå uttrykket «å drikke jul» om julefeiring. Ivar Aasen skriver i sin ordbok at «jule seg» betyr å leve «lystigt». Håkon den gode, som var en god kristen da han kom til Norge fra England, prøvde å begrense lystigheten i nordmennenes julefeiring ved å lovfeste at «hver mann skulle holde øl av ett mål malt, eller også betale bøter. Og helg skulle holdes så lenge ølet varte». Han tenkte nok at han senere skulle innskjerpe denne bestemmelsen. Men her i Trøndelag måtte han gjennom en lite lystig julefeiring før han kom så langt. Inne på Mære hadde disse høvdingene stelt til jul for kong Håkon den gode: Kår fra Gryting, Asbjørn fra Medalhus, Torberg fra Værnes, Orm fra Ljoksa (Leksviken), Blotolf fra Alstadhaug i Skogn, Narve fra Værdalen, Trond Haka fra Egge og Tore Skjegg fra Husabø på Inderøy. Det var et solid «trønderlag», og det kom kongen til å få erfare. De fire første hadde påtatt seg å bekjempe kristendommen, og de siste fire skulle tvinge kongen til å blote. Det gikk så langt at kongen måtte ete noen biter hestelever og drikke alle minnebegeter som bøndene skjenket i til ham. De passet nøye på at han ikke gjorde korsets tegn over minnedrikken.

Jula er den største høgtida i året. Det er da bare naturlig at vi finner mye om den i litteraturen. I middelaldervisa «Olav og Kari» spør mora: «Høyrer du Olav, sonen min: hosse likar du gifta di?» Olav svarer: «Sosso likar eg gifta god, som kvor den dagjen å drikke jol.»

I gamle dager la folk mye overtru i julefeiringa. Det gjaldt å gjøre det som

var rett og godt, ellers kunne en få besøk av de underjordiske eller de som «gikk igjen». Det var vanlig tru at de døde var ute og vandret julenatta og besøkte gårdene. Noen steder satte folk ut mat til de døde i jula. Mange trudde at de døde møttes i kirka julenatta og holdt messe. Det kan vi lese om i sagnet: «Daudingudstjeneste» som står i Asbjørnsens «Norske Huldreeventyr og Folkesagn».

I vårt land har trua på overnaturlige vesener vært særlig sterk. Det kunne være troll, nisser eller andre «skapninger». Mest kjent er vel oskoreia, et følge av «Vætter eller usalige Aander», som Ivar Aasen skriver i sin ordbok. Andre navn på dette følget er julerei, juleskrei eller gandferd. Når oskoreia kom, varslet det ulykke. Stanset den ved en gård, skulle noen på gården dø. Hvis noen var ute når oskoreia kom, kunne de bli dratt med og slengt langt vekk. Den som kom ut for det, fikk aldri helsa og vettet tilbake. Welhaven skildrer dette opp-
toget i diktet

Asgaardsreien.

Lydt gjennom Luften i Natten farer
et Tog paa skummende sorte Heste.
I Stormgang drage de vilde Skarer;
de have kun Skyer til Fodefæste.
Det gaar over Dal, over Vang og Hei,
gjennem Mulm og Veir, — de endse det ei.
Vandrerer kaster sig ræd paa Veien.
Hør, hvilket Gny! Det er Asgaardsreien.

Thor, den stærke, med løftet Hammer,
staar høit i sin Karm, — er forrest i Laget:
han slaar paa Skjoldet, og røde Flammer
belyse det natlige Tog ved Slaget.
Da klinge Lurer, da er der en Støi
af Bjelder og ringlende Ridetøi,
da hyler Sværmen, og Folket lytter
med stigende Angst i de dirrende Hytter.

Asgaardsreien i Fylking rider
ved Høst og Vinter i barske Nætter;
men helst den færdes ved Juletider, —
da holder den Fest hos Trolde og Jetter,
da stryger den lavt over Eng og Sti,
og farer den larmende Bygd forbi, —
da vogt Dig, Bonde, hold Skik og Orden!
thi Asgaardsreien er snart ved Gaarden.

Når det gjelder hekser og hekseri, er det to store årlige «treff», i jula og ved sankthanstid. Anna, enka etter presten Absalon Pedersøn, ble dømt til bålberning i 1590 for blant andre ting å ha skapt

om tjenestejenta si til hest og for å ha ridd på henne til heksemøter tre jule-
netter på rad. Når heksene hadde møter i kirka, gjorde de alle de herminger og bespottelser som tenkes kunne, både på alter og prekestol. De spyttet heksespytt på alt i kirka, og ellers gjorde de alt de kunne for å vanære det hellige huset.

Mens tanken på hekser fyller oss med avsky, får vi bare gode fornemmelser ved å tenke på julenissen. Han føler vi oss i slekt med. Vi er ikke så nøye på det om svensker og dansker framstiller oss med nisselue. Det gjør oss bare mer lune og koselige. Nissen holdt mest til på gårdene utover bygdene. Det kunne være både fjøsnisse og stallnisse. I eldre tid pleide folk å sette ut grøt til nissen. Det var den trua at nissen var mest glad i den matretten. Nissen gjaldt det å holde seg til venns med, for det var han som hadde hand om velstanden i tjøs og stell.

Om nissen var snill, sto det likevel stor respekt av ham. Jeg kan huske at da vi var små, kunne de voksne skremme oss med nissen. Hendte det at noen av oss måtte hjelpe til i fjøs eller stall om julekvelden, var vi vare om oss og gløttet litt til sides når vi hentet høy i halvmørket. Kanskje satt det en «småkail» borti ei krå? Han skulle nok se etter at hest og ku fikk det beste som var julaften. Men så husker jeg også at særlig hestene fikk gode klemmer på mulen før vi gikk fra dem den kvelden.

Mat og matlaging

i jula er et emne for seg. Når folk skulle slakte gris eller fe til jul, var det mange som var nøye med tida. Det gjaldt å «ta sveitten» av dyret på voksende måne (i vaksan). I motsatt fall ville flesket bli udrygt. Samme regel gjaldt for smultbakst. Jeg husker at mor helst ville steike smultringer og fattigmann «i vaksan». Men det var ikke bare disse to kakesortene i jula. Ei husmor med respekt for seg sjøl måtte nok ha minst ti sorter kaker til jul. Det var regel å bake flatbrød til jul. Da skulle det bakes så mye at det rakk nesten et helt år. Heime hos oss pleide vi å ha ei omreisende «bakskjerring». Hun satt ved takka i to-tre dager, og det var ikke små stuver som ble båret på stabburet hver kveld. Mor ville gjerne ha 250–300 leiver før bakstekona fikk fri. Det var gjerne vi guttungene som

hadde jobben med å hogge baksteved. Og den var hun nøye på, bakstekona. Var den ikke tynn og fin, fikk vi kjeft. Når vi ble større, hendte det at vi måtte hjelpe til med å kna deigen, men det var vanligvis kvinnfolkarbeid. Etter flatbrødbakinga skulle det bakes lefse og potetkaker.

Når det gjaldt ølbryggingen, så var det holdt for en kunst å melte maltet. På en gård ble det brygget flere tønner øl til jul. Førstebrygget ble kalt «goøl». Deretter ble maltet kokt, og det ga søtøl. Til sist fikk de en tredje sort. Det ble tappet i stamper, og av det ølet kunne enhver forsyne seg utover vinteren. Vi må nok regne med at det ble destillert en del sterkere varer også.

Hvis det var mulig, skulle hvert familiemedlem ha ett eller flere nye klesplagg å ha på seg julekvelden. Den gang var det ikke så vanlig å kjøpe ferdige klær, men det var sydamer og skreddere som var villige til å komme rundt på gårdene og sy klær til husets folk. På samme måten kunne det være med sko. Mine foreldre har fortalt at de hadde en skomaker sittende og gjøre sko til barna til jul da vi var små. Det kan jeg ikke huske. De skoene som var vanlig den gang, var «pluggasko». Lesere blant den eldre garde vil nok huske dem.

Når alt arbeid i uthusene var unnagjort julekvelden, var det mange som hogg ei øks eller satte en kniv i veggen ved døra til fjøs og stall og stabbur. Det skulle verne dyrene mot onde makter som folk trudde var ute og for slike helligdagskvelder. Overtrua var sterk.

Når jula var ringt inn og alt var ferdig, blei bordet dekt. Alt det beste huset hadde å by på, skulle være der. Brennevinsflaska blei heller ikke glemt. Julebordet skulle stå dekt heile jula. Husbondsfolket gikk ganske tidlig til sengs, men ungdommen var lenge oppe og holdt leiker.

Første juledag skulle alle i huset til kirka, hvis det var mulig. Ingen måtte gå andre steder den dagen. Andre juledag kunne en begynne å gå til hverandre. Det var vanlig å smake på juleølet og brennevinet til naboene. Etter hvert som turen gikk videre, ble flere og flere med, og til slutt kunne det være ganske mange som skulle smake. Da var det bra om en hadde nok å ta av. Bedrestilte folk tok ikke så mye del i slik turing. De holdt heller selskaper der de inviterte folk heim til seg. I gamle dager kunne slike juleselskaper pågå til langt ut i februar.

Matskikker i jula

Det kan være interessant å se litt på hva slags mat Ola Nordmann propper i seg på julekvelden. Norsk Målførearkiv ved universitetet i Oslo sendte høsten

1978 ut spørsmål til medarbeiderne sine og ville ha svar på dette. Det kom inn en mengde svar fra alle kanter av landet. Det kunne ha blitt ei heil bok om mat og matstell i jula. Av svarene går det fram at det i eldre tid var mange måltider om dagen, og folk åt til forskjellige tider på dagen i de ulike bygdelag og landsdeler.

Her vil jeg fortelle om hovedmåltidet om kvelden, det de åt når kirkeklokkene hadde ringt jula inn, og alt strev ut og inne var unnagjort. Når folk hadde bada og stelt seg til helga, samla de seg kring julebordet, som var dekt med kvit duk og skinnende lys.

Julestemninga henger nøye sammen med den maten som blir satt på bordet julekvelden. På Østlandet skulle det helst være ribbe, gjerne med pølser til, eller kjøttkaker og anna godt. Men nå for tida er det nok ikke bare østlendingene som eter ribbe og surkål julekvelden. Vi trøndere har nok også mange «ribbefrelste» blant oss. I Eidsvolltraktene og på Ringerike var det i eldre tid risgrøt og lutefisk, men bøndene som hadde gris selv, åt ribbe.

Fra Østfold har vi fått høre at ribbe kunne bli servert til grøt eller lutefisk eller begge deler. Det kunne bli mye på en gang, så folk blei «sprekkferdige». Men det kunne også være smått for mange. Fra Trysil fikk vi følgende: «De som hadde minst, måtte ofte nøye seg med hverdagskosten og være glade til om de hadde noe å sette på bordet julekvelden. Kokte poteter dyppa i sildelake, litt flatbrød og skumma melk var julekveldekosten i min fars familie i 1868.»

I boka «Odelsgutt og legdegutt» forteller Otto Valstad fra 1850-årene i Asker: En fattiggutt hadde fått tjeneste på lensmannsgården. Da han så at det lå kniv og gaffel på julekveldebordet, lurte han på om de tok grøten på gaffelen hos lensmannen. Han fikk bare grøt likevel, men inne på storstua åt sjølfolket ribbe.

Somme steder i Agder og Dalane i Rogaland har de en eldgammel matskikk. Til kvelds var det grøt, men til middag (ved nonstid) hadde de glosteik. Den var laga av salta og tørka saueside, oppskåret etter beina i passende stykker. Folka satt kring ilden og steikte hver sine stykker og åt lefse til. I Kvinesdal og Feda åt de «pinnesteig» av saueribbe til middags.

På nordvestlandet er det og helst pinnesteik julekvelden, og den matskikken tar folk med seg når de slår seg ned andre steder i landet vårt. Dette pinnesteikområdet strekker seg så å si over hele Sunnfjord, Nordfjord og Sunnmøre. Romsdølene liker også helst pinnesteik, og tilberedningen er den samme som på sørvestlandet. Steika kunne bli lagt på bjørkepinne og dampa over kokende vatn med einer eller bjørkekviser i. Det

skal være svært godt. I Fjordane og Davik skulle steika være ferdig når kirkeklokkene ringte jula inn. I Gloppen og der i kring hadde mange fersk torsk seinere på kvelden. Øverst i Østerdalen er maten ganske spesiell. I Tynset, Os og Tolga åt folk varmt, kokt sauekjøtt og sauerull, som de kalte «slakserull» i Os og «slakseporse» i Tolga. (slagsidepølse)

Grøten er ellers vanlig kost mest over heile landet. For det meste var det risengrynsgrøt, men rømmegrøt er også ganske utbredt, og somme steder var det begge deler. Risen er fra nyere tid. Det gamle var grynmjølsgrøt eller byggrynsgrøt, kokt i søt melk. Denne retten vet folk ennå om i indre Ryfylke. Her fins det gamle navnet «grønagraud» (av grjon-gryn). Grøten var den vanligste julekveldekosten på Sør-Østlandet, videre vestover i Telemark og Agder, bortsett fra Vest-Telemark og Setesdal. Hordaland har heller ikke denne skikken.

I Solørtraktene og lengst nord i Valdres og Gudbrandsdalen åt folk også grøt. Et stort «grøtvald» har vi fra sørgrensa til Nord-Trøndelag og videre nordover i Nordland og Troms. Mellom disse grøtområdene ligger det bygdelag der julekveldekosten kan være velling eller et slag suppe med lutefisk eller ribbe til.

Fisk var også vanlig kost mange steder. Det skulle være det beste de kunne få tak i. I innlandsbygdene var det lutefisk, i sjøbygdene fra Agder til Hordaland måtte det helst være fersk torsk. I fjellbygder som øvre Numedal, Vest-Telemark og Setesdal var det ørret eller rakefisk. I Nord-Norge var kveite julefisk, og den som ikke greide å få tak i kveite til jul, «skulle sitte på nausttaket».

Vi kan undres på hvorfor folk åt fisk og grøt på julekvelden når mange hadde kjøtt nok på stabburet. Det er nok en skikk vi har fra middelalderen da folk skulle faste fire uker før jul. I fastetida måtte ingen ete kjøtt, men fisk og grøt var fastekost. Denne skikken har så holdt seg etter reformasjonen, da fasten blei tatt bort.

Dette «matkartet» som her er tegnet, har mange mørke flekker, men det er uråd å «tegne» det heilt rett. Dessuten skjer det nok her og der små forandringer i matvanene, selv om vi er svært så tradisjonsbundne når det gjelder julematen.

Kanskje har leserne etter alt dette matpratet fått lyst til å smake på egen julekost? God jul!

Hilsen fra New York

Så er det snart jul igjen, og vil gjerne også i år sette inn en julehilsen i bladet. Det er så hyggelig når bladet kommer, og vi får lese siste nytt hjemmefra. Vil nevne at vi likte artikkelen «Handel i Hommelvik» av Tor Haldberg svært godt. Også vil vi få takke Kari og Øivind Kristiansen for boka vi fikk; «Det står ei rogn», av Harry Nilsen.

Til Harry vil vi gjerne få si gratulerer med dagen som har vært.

Så vil vi ønske slekt og venner en riktig god jul, og et godt nytt år.

Hilsen

Eli, Jan, John, Eric og Anita
Wullum

HC 2, Box 223,
Krumbille N.Y. 12447,
USA.

TV-innsamlingen 82 AKSJON HÅP

En vellykket innsamlingsaksjon er avsluttet, og gav som resultat ca. 90 mill. kr. på landsbasis.

For Malviks vedkommende innbrakte aksjonen kr. 97.568,35 medregnet kommunens bidrag, alle innbetalinger over post og bankgiro, og offer i Malvik kirke.

Innsamlingskomitéen for Malvik vil rette en hjertelig takk til alle som bidro til dette pene resultatet. Først og fremst en takk til alle bøssebærerne som gikk fra dør til dør, og med sin innsats førte aksjonen vel i havn. Takk til alle givere som tok vel imot bøssebærerne. Hjertelig takk for alle bidrag.

Komitéen beklager at noen måtte vente forgjeves på besøk av bøssebærerne, dette skyldes nok en beklagelig glipp i opplegget.

Gledelig var det å registrere at svært mange gjorde bruk av post, og bankgiro for direkte innbetaling av sine bidrag.

Til sist, takk til Malvik formannskap for kommunens bidrag til innsamlingen, og til Malvik Sparebank, som tok ansvaret for opptellingen, og registrering.

For innsamlingskomitéen i Malvik
Oddmund Hølmo
innsamlingsleder

HOMMELVIK TURNFORENING

Når vi ser på ti-årsperioden fra 1950–60 var det fyldige tropper som deltok såvel på herresiden som hos damene.

Vi velger denne gang et bilde fra herrene som deltok på Lillehammer under landsturnstevnet der 1950.

Bakerste rekke: Leif Almås, Erling Iversen, Reidar Bykvist, Finn Jacobsen, Harald Bykvist og Tor Thoresen.

Første rekke: Asbjørn Julsrud, Harry Ingstad, Guttorm Leistad og Eilif Spets. Sverre Bykvist og Egil Smiseth var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Vi har også noen atleter fra trening i Idrettens hus litt senere på 50-tallet.

Vi ser Egil Smiseth, Henrik Spets, Bjørn Svingen, Jan Dahle og Olav Jacobsen.

Ønsker datidens turnere og alle våre medlemmer EN RIKTIG GOD JUL.

Julegave til Kirkens SOS

Kirkens SOS er en telefontjeneste som tilbys alle som trenger et medmeneske å snakke med.

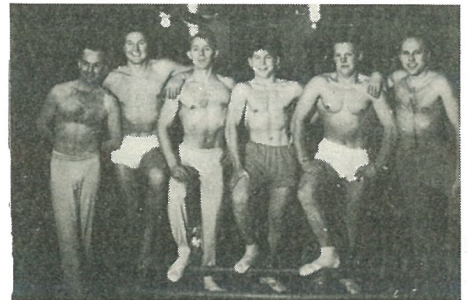
Selv om medarbeiderne gir sin innsats gratis, koster det å drive en slik tjeneste.

I likhet med mange andre sliter Kirkens SOS med dårlig økonomi.

Kan du tenke deg å gi en gave vil det hjelpe til å holde tjenesten i gang.

Gaven innbetales til

Kirkens SOS
7000 Trondheim
Postgiro 5 75 83 96
Bankgiro 4200 40 83 401

Svømmeopplæring i Ytre Malvik

Svømmetreningen starater opp etter jul onsdag 5/1-83 kl. 18.00 og torsdag 6/-83 kl. 17.15.

Opplæringskurs starter samme dager til samme tider. Påmelding til disse kursene kan skje over tlf. 97 24 01 eller ved oppmøte. Kursene går over 12 kvelder og kursavgift er kr. 100,-.

Vi ønsker alle gamle og nye svømmere/plaskere velkommen til et nytt semester i svømmehallen på Vikhamar skole.

Med hilsen
Styret M.I.L. Svømmeavd.

Petter Larsen:

Med AIF-stjerna på brystet

Arbeidernes Idrettsforbund stod for noe nytt og ekokegjørende i norsk idrett. I de 16 årene AIF virket, fra 1924 til 1940, førte forbundet titusener unge inn på idrettsbanene.

Hommelvik Idrettslag, som ble stiftet i 1924, var et stort og aktivt lag innen AIF — også på landsbasis. Artikkelen nedenfor skulle gi et godt bilde av aktiviteten i laget fra denne perioden. Artikkelen finnes i Petter Larsens bok: Med AIF-stjerna på brystet, Tiden forlag.

Hvordan var det så på landsbygda? Vi tar en tur innom en slik klubb, og vi finner den i Hommelvika i Trøndelag. Bygda er et eksempel på tidlig industrireisning og proletarisering. Sagbruk og høvleri og en del verkstedindustri ga arbeid for den delen av befolkningen som ikke eide jord. Noe arbeid i jord- og skogbruk var det også, samt at bygda lå nær industristeder som Ranheim og Trondheim — så en del arbeidere begynte tidlig å pendle.

Det var bygdas arbeiderungdomslag som tok initiativet til å stifte idrettsforeningen. Stiftelsen fant sted på et møte i Folkets Hus 15. september 1924. Lagets første formann ble Arne Nygaardsvold, og som så mange av AIFs tillitsmenn på den tida, var han selv aktiv. Hommelvik Idrettslag ble navnet. Hele 60 interesserte var møtt fram til det første møtet, og både innbyderne og styret var fra første tid bestemt på å melde idrettslaget inn i Arbeidernes Idrettsforbund, nystiftet det også. Bare en måned etter at Hommelvik Idrettslag ble stiftet, kom innbydelsen til laget om å være med på å danne Trøndelag Arbeideridrettskrets. Det var Arbeidernes Idrettslag i Trondheim som hadde tatt initiativet, det var sendt innbydelse til 11 lag som ikke sto tilsluttet Landsforbundet. Følgende 6 møtte: Arbeidernes Idrettslag, Løkken, Hommelvik Idrettslag, sportsklubbene Fram, Sport og Ørn, alle fra Trondheim, foruten innbyderen selv.

Det nyvalgte styret i Hommelvik Idrettslag begynte om høsten å arbeide med planene om en idrettsplass, og etter forhandlinger med en eier av en passelig tomt, ble det ordnet med kontrakt for leie av et areal på om lag 12 mål på Mogjerdet. Planeringsarbeidet tok til sommeren 1925. Det ble for det meste dugnads-

arbeid på kveldstid med spader og sluskbærer. Arealet var ganske kupert, og det ble mye arbeid før plassen ble noenlunde plan. Våren 1926 gjensto finplanering, og i mai kunne en begynne å trene i fotball og friidrett. Åpningen av idrettsplassen fant sted 6. juni 1926 med kretskamp i fotball mot Ørnulf, Trondheim.

Leien for idrettsplassen var kr. 1500 for året i halvårlige terminer. Den gangen var det mange penger, det ble mange basarer og fester for å greie utgiftene. En stor regning på kjøp av trematerialer til inngjerding av idrettsplassen førte til den rene krisen. Det gikk nemlig et par år før regningen kunne betales, og da hadde leverandøren fra Selbu oppsøkt kassereren mang en gang og fått små avdrag på gjelda.

Det var ellers flere ganger stor økonomisk krise i laget, selv om grunneieren var rimelig og ga henstand. Men interessen blant medlemmene var særlig stor — noe som den store aktiviteten og ikke minst bredden i den vitner om. Ved dugnadsarbeid laget f.eks. svømmerne sin egen store svømmeflate, og til klubbhus på idrettsplassen ble et meget bra kontorbygg på «Tomta» kjøpt billig på auksjon og deretter på vinterføre fraktet til idrettsplassen.

Bygdas skibakke, Nonstadbakken, ble overtatt, og senere ble det dugnadsarbeid på den nye Stavsjøbakken. I mange år ble det foretatt utbedringer på idrettsplassen, og det ble anlagt skøytebaner om vinteren.

Det som preger lagsarbeidet, foruten den sterke dugnadsinnsatsen, i disse vanskelige åra økonomisk, var allsidighet og stor bredde. Skisporten hadde en viss tradisjon i bygda. Det første skirenn ble holdt så tidlig som i 1896, og den organiserte skiidretten kan tidfestes til 1903, da

Hommelvik Skiklubb ble stiftet. Den gikk i 1925 inn i Hommelvik Idrettslag, og dette overtok da skiklubbens utstyr, bakke — og gjeld.

Hommelvikrennet i Nonstadbakken var den store, årlige begivenhet i lokalsamfunnet, med stor deltakelse, enorm publikumstilslutning, hornmusikk og jubel. Nonstadbakken var en av de beste bakker i Trøndelag, bakkerekorden ble satt av Ivar Svedahl i 1923 med 46 meter. Den sto helt til 1951, da Erling Vandvik, Selsbakk, hoppet en halv meter lenger. Bygda fostret en stor hoppergarde, noen nådde opp i både kretsrenn og AIF-mesterskap, som Jacob Brandslet som fikk 2.premie i spesielt hopp i AIF-mesterskapet i 1929 i Linnerudkollen. Paul Leistad vant det kombinerte mesterskapet i 1928.

En hommelviking som fikk høre at han var påmeldt til et langrenn utenbygds, kvitterte for uttakingen med denne trønderreplikken: «Æ får vel heim å kniv nedåt en lamunge da.» Han måtte slakte et lam om han skulle få penger til reise og opphold, det måtte de fleste betale selv, om nå ikke en innsamling ble ordnet. Det ble det for bygdas store skøyte-håp, Thomas Byberg, som første gang gjorde seg bemerket på et skøyteløp som 12-åring i Trondheim. I 1935 måtte idrettslaget gå rundt med liste for å få ham sendt til Oslo for å delta i Europamesterskapet i AIF. Han slo i samløp den kjente russeren Jacob Melnikoff på 500, og han ble sprintmester i AIF i 1938. Etter krigen ble det olympisk sølv på 500 m for den samme Byberg, han var bare tidelen fra gull. Det skjedde i St. Moritz i 1948. Nå er han banemester i Hommelvik.

Som alle andre steder var det fotballen som fenget interessen mest. Hommelvik fikk forresten tysk «in-

struksjon». Høsten 1914 ble den tyske hjelpekrysseren «Berlin» internert i Trondheimsfjorden, og blant de 400 soldatene var det mange som spilte fotball. Et leid areal til gymnastikk for de internerte ble brukt til fotball, og hommelvikingene sugde til seg kunnskaper i det edle spillet og fikk etter hvert et godt lag. Da plassen på Mogjerdet var blitt ferdig, ble kampene mange — og resultatene så ymse. I hvert fall forteller protokollen at AIFs Oslobylag kom på besøk i 1928 og rundjulte hommelvikingene med hele 18–0. Men laget ble bedre, spilte seg opp i A-klassen og møtte trondhjemske storheter som Ørn, Falken, Brått, Sport og Lyn, og det heter seg at fra 1935 og de følgende år var A-laget nærmest uslåelig på hjemmebane. I 1936 fikk laget besøk av Nymark Fotballklubb, Bergen, som nådde 5. runde i arbeidermesterskapet året før, og Nymark ble slått med 3–2. Året etter kom arbeidermesteren Sparta, Sarpsborg på besøk, det ble uavgjort 2–2, men i fotballutvalgets beretning fra det året står det at Hommelvik burde vunnet!

Fra den tida er historien om tilskueren som under en fotballkamp spurte sidemannen om en pris snus, midt under et Hommelvik-oppløp. Han fikk overlevert sidemannens pengeping!

Ellers deltok A-laget i flere år i arbeidermesterskapet og nådde i 1939 kvartfinalen. Den kampen mot Hamar A.I.L., hvor det for øvrig ble et 1–5 tap, og ikke minst reisen nedover på en skrøpelig lastebil, snakkes det om i Hommelvik blant eldre den dag i dag. De var kommet mange mil av gårde da de oppdaget at de hadde glemt kofferten med draktene — og den måtte hentes!

Også friidretten hadde tradisjoner i Hommelvik. Det fortelles at bygdas gode løper Johan Brobak i 1904 ville forsøke å slå norgesrekorden på 400 m. Rekorden var den gangen på 55 sekunder, Brobak løp på samme tid — rekordtangeringen skyldtes «hardtrening, mye egg og kraftig kost før løpet», fortelles det. Ellers foregikk langdistansene på riksveien. Start for 5000 m var ved Mid-sand stasjon med innkomst i Hommelvik. Mye hadde det å si for idretten i bygda at Leif Halse, også kjent

forfatter, ble lærer i Hommelvik i 1920. Han tok seg av instruksjonen blant skoleungene, og det var mange lovende emner som møtte opp på idrettsplassen da den ble ferdig i 1926. Leif Halse var forresten formann i friidrettsutvalget i midten av 1920-åra.

En mann skal her nevnes som eksempel på «naturtalentene», nemlig Gustav Granaas, en kraftig plugg på 105 kilo, som kastet diskos og kule. Første gang han deltok i en konkurranse, var som 32-åring, det var i et AIF-kretsmesterskap på Løkken i 1926. Før dette stevnet hadde han vært av den mening at diskosringen skulle være 2,75 i diameter. På Løkken fikk han vite at ringen var 2,50, og dette satte slik skrek i ham for døde kast, at han alltid senere bare brukte halvparten av ringen til sine rotasjoner. En gang under trening på idrettsplassen fikk han til et langkast på hele 40 meter, og det var langt også i landsmålstock den gange. Granaas sa alltid selv «langkastet mitt» når det senere ble snakk om dette diskoskastet.

Gustav Granaas, populært kalt «G», fikk sitt vers i en jubileumssang:

Og en som ei skal glemmes,
som ofte før var med,
er en vi alle kjenner:
gamle populære G.
Når han fikk ta sin diskos
og sving sæ i en ring,
da gikk'n roint så fort,
at du såg ingen verdens ting.

Alle gatestafettene som AIF ble så kjent for, var utfordrende for det aktive Hommelvik-miljøet — med mange seire og deltakelse i flere klasser. En årlig begivenhet med opptil 1000 tilskuere var baneløpsstafetten over 5000 m i Hommelvik. Når vi først er inne på allsidighet, et AIF-særkjenne, kan vi nevne Åsmund Bostad, som deltok i alle løp fra 100 m til 3000 m og terrengløp, i hekkeløp og i alle kast og hopp, i 5- og 10-kamp. Han ble AIF-mester 3 ganger i 400 m hekk, og i arbeiderverdensmesterskapet i Paris i 1934 vant han 800 m, og dette ble beskrevet slik i drettsforeningens jubileumssang:

Hain Åsmund pakka sekken
og reiste til Paris.
På åtte hundre meteren
der vant han første pris.
Han sprang som bare rakker'n
og var seg sjøl lik,
mens mange små mamseller ropte:
Heia Hommelvik!

I dette fantastiske idrettsmiljøet, skapt av en håndfull arbeiderungdom, var det selvfølgelig at kvinneidretten kom med. Ingegjerd Kallseth vant som ungjente flere kretsmesterskap på 100 og 200 m og lengde. Hun vant AIF-mesterskapet i lengde og 100 m i Oslo i 1937 og 1938, og hun satte AIF-rekord i lengde med 5,05.

Svømming hørte også med i det rike idrettslivet i bygda. Mest kjent er Oskar Spets, som hadde arbeiderrekorden i 100 m rygg ei tid. Men det var bredden som var det vesentlige, og her kom havnesvømmingen i Trondheim inn, samtidig som også laget selv hadde sine havnesvømme-arrangement — hvor både gammel og ung, mann og kvinne deltok.

Sykling var også en aktiv idrettsgrein, og hommelvikingene arrangerte sine egne løp, som det kjente Forra-rittet. Av syklistene kan nevnes Adolf Høiby, som ble nr. 2 i AIF-mesterskapet over 10 mil, og i 1936 vant Hommelvik overraskende rittet «Mjøsa rundt» — nok en gang etter en pengeinnsamling for å få rytterne nedover.

Nevner vi i tillegg som kappgang, boksing, orientering, turn, håndball, og bedriftsidretten ikke minst, får vi et bilde av en idrettsglad bygd. Bedriftsidretten var populær med de årlige fotballkamper mellom sagbruksarbeiderne og transportarbeiderne. I 1928 var det møtt fram over 300 tilskuere for å bivåne begivenheten — og bedriftsturneringen i bygda hadde i slutten av 30-åra deltagelse av hele 8 lag.

Hommelvik er eksemplet på hvordan ei bygd med mye arbeidsledighet og vanskelige økonomiske forhold takket være idretten kom gjennom ei krisetid med en engasjert ungdom, en arbeiderungdom som via sit idrettslag fikk alle med, et idrettslag som fikk betydning for lokalsamfunnet, og som også gjorde sitt til at arbeideridretten nådde langt og vidt.

Johan Nygaardsvold:

Norge i krig 9. april—7. juni 1940

Blant de mange bøkene som er utgitt i høst finner vi også Statsminister Johan Nygaardsvolds egen beretning fra de hektiske og opprivende vårdagene i 1940. Boka er basert på J. Nygaardsvolds egne beretninger og ble påbegynt med notater og oppteget ombord i krysseren «Glasgow» som førte kongen og regjeringen fra Molde til Tromsø.

Notatene er bearbeidet av Kristian Nygaardsvold i samarbeid med Tiden Norsk Forlag. Vi bringer her utdrag fra et par av kapitlene i boka.

K. Chr. H.

Elverum — 9. april 1940

Min sekretær var kommet etter i bil til Hamar. Vi ble enige om at han skulle kjøre meg til Elverum. Da jeg kom tilbake til Hamar etter å ha tatt farvel med min familie, var ekstratoget gått, og sekretæren kunne jeg ikke finne. Han virket noe forstyrret i det hele tatt, og da han så hørte at det var fare for at tyskerne ville komme til Hamar, hadde han like så godt satt seg i bilen og kjørt til Elverum uten å vente på meg. Ja, der stod jeg... Jeg praiet den ene bil etter den andre, men alle var opptatt. Det så virkelig ut til at min reise skulle stoppe på Hamar. Det var en hel del folk som kjente meg, og mange var meg behjelpelig for å få fatt i en bil, men som sagt, alle anstrengelser i den retning syntes fruktesløse. Da kom det en mann som presenterte seg som fabrikkier Murstad og sa at han hadde hørt at jeg var blitt igjen, og at jeg hadde vanskelig for å få fatt i en bil. Hvis jeg ville benytte hans bil så skulle den stå til min disposisjon, og glad ble jeg. Jeg sender hermed min hjerteligste takk til herr Murstad. Uten hans innømtkommenhet hadde jeg visstnok blitt på Hamar til tyskerne kom.

Da vi kom til Elverum ble vi innkvartert på folkehøgskolen der, og etter å ha fått oss litt mat, ble stortingsmøte satt i skolens store turn- og forsamlingslokale.

Mens vi var på Hamar, var det kommet telegram fra den tyske minister, Dr. Brüer, om at han ønsket nye forhandlinger med Regjeringen på grunnlag av det memorandum som han hadde levert Regjeringen natten før i Oslo. Dette gikk blant annet ut på hel og full underkastelse under tyskerne. Presse og kringkasting skulle stilles under tysk kontroll. Alle militæretablissementer skulle stilles under tysk overkommando osv. Nå ville han ha forhandlinger på et noe utvidet grunnlag. Det ble så holdt en regjeringskonferanse på Hamar, hvor også Mowinckel, Hambro, Lykke, Sundby og Moseid deltok. Utenriksministeren og jeg, samt Mowinckel, til-

rådet sterkt at vi gikk med på forhandlingene, mens Hambro nærmest var imot. Sundby og Moseid uttalte at de ikke ville ta stilling, selvfølgelig! Det ble i denne konferanse besluttet at Regjeringen skulle foreslå at Stortinget oppnevnte et forhandlingsutvalg, som sammen med Utenriksministeren skulle føre forhandlingene.

På grunn av at Stortinget måtte avbryte sitt møte og reise fra Hamar, ble valget ikke foretatt før på stortingsmøtet på Elverum senere på kvelden. Utvalget kom til å bestå av Utenriksministeren, Lykke, Mowinckel og Sundby.

På Hamar hadde jeg, etter at saken var drøftet i en regjeringskonferanse, overlevert til Kongen avskjedssøknad fra hele Regjeringen. Vi mente nemlig at det nå burde dannes en Regjering bestående av menn fra alle partier. Jeg henviste Kongen til Stortingets president, Hambro.

Etter forslag fra Hambro vedtok Stortinget i møtet på Hamar enstemmig å henstille til Regjeringen å bli stående, men jeg forlangte at spørsmålet skulle tas opp igjen. Spørsmålet ble så drøftet på Elverum, hvor Stortinget like enstemmig erklærte at Regjeringen hadde Stortingets tillit. Dypt beveget takket jeg for

denne tillit. Jeg sa at jeg visste det ville komme mange tunge og mørke dager, men at Regjeringen ville gjøre hva det stod i dens makt for at landet igjen kunne bli helt fritt og selvstendig. Jeg sa videre, at jeg håpet at Stortinget også på sin side aldri ville tape dette mål av sikte. Som en betingelse for å ta min avskjedssøknad tilbake, stilte jeg krav om at Stortinget skulle bevilge lønn til 3 nye statsråder, slik at Regjeringen kunne suppleres med ett medlem fra Høyre, ett fra Venstre og ett fra Bondepartiet.

Stortinget vedtok enstemmig denne ordning.

Etter forslag fra presidenten, gav Stortinget Regjeringen fullmakt til, inntil videre, å utøve den myndighet som ifølge Grunnloven er tillagt både Storting og Regjering, og til slutt erklærte presidenten, at Stortinget utsatte sine møter inntil videre. Innkallelse til nytt møte ville bli bekjentgjort etter konferanse mellom Regjeringen og Stortingets presidentskap.

ELVERUMS-FULLMAKTEN

Vedtatt i Stortingets møte i Elverum 9. april 1940.

«Stortinget bemyndiger Regjeringen til, inntil det tidspunkt kommer da Regjeringen og Stortingets Presidentskap etter konferanse innkaller Stortinget til neste ordinære møte, å vareta rikets interesser og treffe de avgjørelser og de beføyelser på Stortingets og Regjeringens vegne som må ansees påkrevet av hensyn til landets sikkerhet og framtid.»

Både presidenten og jeg holdt korte taler med hilsen til folk og land, og vi bad stortingsmennene ta med seg disse hilser hjem. Til slutt ble «Ja, vi elsker dette landet» — første og siste vers — sunget, og jeg tror jeg kan si at det var få av de tilstedeværendes øyne som var tørre.

Etter at møtet var hevet, — det var nå blitt sent på kvelden, — og etter at en del

av oss allerede var gått til sengs, innløp det telegram fra politimester Welhaven i Oslo at minister Dr. Bräuer ønsket en personlig sammenkomst med Kongen. Kongen var da allerede reist til Nybergsund i Trysil, og Hambro reiste derfor over til Nybergsund for å orientere Kongen. Vi andre gikk til sengs for å få en velfortjent hvile etter en så anstrengende dag. Men nei takk, — det ble nok ikke noen lang hvile. Klokken 1.30 om natten, — natt til onsdag den 10. april, — ble vi vekket med den beskjed at vi snarest mulig måtte forsøke å komme oss over til Trysil. Tyskerne var nemlig i hurtig framrykking mot Elverum og Midtskogen. Det var klart at det de ønsket var å ta Konge og Regjering til fange.

Det ble en forsert påkledning og en enda mer forsert sammenramming av vår bagasje, og allerede her mistet jeg en del av det jeg hadde fått med meg fra Oslo. Jeg fikk plass i en stor buss. Sjøføren var nokså mutt og tverr, så jeg tror ikke han likte hele ekspedisjonen. Han hadde, så vidt vi forstod, stort hastverk, og han tok derfor en sarvei for å komme så fort som mulig fram til Nybergsund. Men her holdt vi på å kjøre oss rett opp i tyskerne linjer. Vi ble stoppet av en avdeling gardister, som nettopp da var i skuddveksling med tyskerne. Vi hørte skuddene, og vi forstod at hvis vi ville komme fram til Nybergsund, så måtte vi snarest mulig forsøke å komme oss ut av denne fellen. Etter en del plunder kom vi på rett vei igjen, men nå eklærte sjøføren at han ville kjøre tilbake til Elverum igjen. Han hadde ikke tid til å kjøre rundt på denne måten, for han skulle kjøre en rutebil i en eller annen rute tidlig på morgenen. Jeg måtte ta ganske kraftig i før jeg fikk forklart ham at han og hans bil var rekvirert for Regjeringen, og at hans rute kanskje aldri mer kom i gang, for nå var det krig i landet, og det var det mere alvor i enn da han og hans kamerater hadde ligget i slagsmål med tryslingene. Han murret noe, men han lystret dog ordre.

Tidlig i grålysningen kom vi til Nybergsund, trøtte, urvne og ute av lag på enhver måte. Vi ble innkvartert i de få hus som fantes der.

Det ble straks holdt regjeringskonferanse, hvor det ble besluttet at Kongen. Utenriksministeren samt det valgte forhandlingsutvalg skulle reise tilbake til Elverum for å forhandle med den tyske minister.

Før jeg går videre tror jeg det er riktig å gjøre rede for disse forhandlinger.

Kongen reiste ned til Elverum og ventet på en gård utenfor Elverum, hvor han så mottok den tyske minister. Etter de notater jeg har, så hadde denne opptrådt temmelig brysk. Kongen skulle gå inn på

de samme betingelser som hans bror i Danmark hadde gått inn på, og det skulle dannes en ny regjering med Quisling som statsminister. Minister Bräuer hadde sagt det kunne forhandles om hvem som skulle være medlemmer av den nye regjering, men om Quisling kunne det ikke forhandles. «Føreren» hadde bestemt at han skulle være statsminister i Norge. Kongen hadde ved konferansens begynnelse sagt at han som konstitusjonell Konge måtte ha sin utenriksminister til stede. Dette hadde Dr. Bräuer gått med på, men han hadde sagt at tiden nå var så alvorlig at han ikke kunne forstå nødvendigheten av å overholde de konstitusjonelle former.

Kongen hadde så videre blant annet sagt at alle de krav som var forelagt måtte han igjen forelegge sin Regjering. Dette hadde Dr. Bräuer bare blåst til, og sagt at hvis ikke alle krav ble oppfylt, så hadde «Føreren» bestemt at hele landet skulle herjes med krigens redslar.

Med denne beskjed vendte så Kongen og utenriksministeren tilbake. Ultimatumet var altså kort og godt: Tysk styre, og Quisling som statsminister.

Det ble holdt regjeringskonferanse straks etter at Kongen og utenriksministeren var kommet tilbake til Nybergsund. Kongen la der fram resultatet av forhandlingene. Han sa at han helt overlot avgjørelsen til sin Regjering, men han hadde tatt sin stilling. I 35 år hadde han strevet med å bygge opp en konstitusjonell statsform i Norge. Han hadde gjort seg det til ledetråd at folkets vilje, uttrykt gjennom Stortinget, skulle han følge, og det aktet han å gjøre nå også. Han kunne derfor ikke utnevne noen regjering Quisling, som han visste ikke hadde tillit eller tilslutning hverken i Stortinget eller i folket. Hvis imidlertid Regjeringen fant, — av hensyn til de ofre en krig ville påføre landet, — å måtte anbefale at de tyske betingelser ble godtatt, så ville han abdisere. Sitt løfte til det norske folk i 1905, — at han under enhver omstendighet ville verne om landets frihet og selvstendighet, — ville han ikke svikte.

Regjeringen sluttet seg enstemmig til Kongens standpunkt.

Utenriksminister Koht ble så sendt til Elverum for å meddele minister Bräuer Kongens svar. Vi var alle klar over at dermed måtte kampen føres til «the bitter end».

Til det norske folket, 10. april 1940.

Den tyske regjeringa har kravd at den norske Kongen skal utnevne ei regjering som har tysk tillit og som den tyske føreren har peikt ut. Kongen har ikkje kunna bøye seg for eit krav som ville

gjera Noreg til eit usjølvstendig rike. Her kan inga regjering få styre enn den som har tillit hos det norske folket.

Den regjeringa som no i fem år har stått for styringa i landet i samarbeid med Stortinget, er framleis den einaste lovlege norske Regjeringa.

Denne regjeringa baud seg til å gå av da det tyske overfallet på Noreg vart sett i verk. Men Stortinget bad samrøystes om at ho skulle bli ståande. Og Regjeringa står.

Ho vender seg no til heile det norske folket og bed det hjelpe ho med å halde oppe ei lovleg styring i landet, — norsk grunnlov, norsk fridom, norsk sjølvstendige.

Tyskland har gjort imot Noreg eitt av dei stygge valdsverks som historia kjenner så altfor mange av. Det har broti seg inn i landet med bomber og allslags andre øydeleggingsvåpen. Det har grovt og vurdlaust krenkt alle rettane til eit lite folk som berre ynskjer å leva i fred.

Den norske Regjeringa er viss på at heile den siviliserte verda avdømer denne udåden. Men fyrst og fremst er ho trygg på at det norske folket vil setja all evna si inn på å reise oppatt den fridomen og det sjølvstendet som framand makt med vald har vilja slå ned.

Det kan sjå mørkt ut for Noreg i denne stunda, og mykje kandet lukkast for valdsherrane å få øydelagt. Men Regjeringa har den visse vona at ei ny og lys framtid skal koma for landet ein gong.

Ho manar difor heile det norske folket til å halde fast på den norske fridomsarven i truskap mot dei store tankane som har bori landet vårt fram gjennom hundreåra.

Leve fedrelandet! Leve eit fritt Noreg!

Johan Nygaardsvold

Jeg slutter meg i ett og alt til den appell som Regjeringen har rettet til det norske folk. Jeg er overbevist om at jeg har hele folket med meg i den beslutning som er tatt.

HAAKON R.

Tromsø — juni 1940

De siste dager i Norge.

På en regjeringskonferanse 3. juni bad Kronprinsen om å få legge fram en sak. Han sa at han, dersom Regjeringen ønsket det, kunne bli tilbake i Norge og stille seg til Administrasjonsrådets disposisjon. Han trodde at han så langt hans evner strakk til kunne gjøre noe for folk og land. Både han og Kongen var dypt beveget. Det var klart at dette spørsmål var gjennomdiskutert mellom de to, men

det var iallfall klart for meg, at Kongen ikke ville at Kronprinsen skulle bli igjen. Jeg svarte på Regjeringens vegne og sa at vi alle verdsatte at Kronprinsen på denne måten ville så å si ofre seg for folk og land — for et offer var det. Jeg hadde imidlertid mine tvil om hvorvidt han og Administrasjonsrådet fikk lov eller anledning til å gjøre annet enn det tyskerne ville. Det kunne også være for at når Kronprinsen først var i Oslo, så kunne han bli tvunget til å opptre både mot Kongen, Stortinget og Regjeringen. Det var ellers et så alvorlig spørsmål at jeg bad om at Regjeringen måtte få overveie det til første statsråd, og at jeg da foredrog Regjeringens råd i saken. Det ville da bli tatt inn i statsrådsprotokollen, og dermed komme inn i de rette konstitusjonelle former. Og dette var både Kongens og Kronprinsens enige i.

Det var før besluttet i regjeringskonferanse at general Ruge i tilfelle reise til England skulle følge Regjeringen, og at general Fleischer skulle avtakke og sende hjem våre soldater. Det var nemlig meningen at når vi var reist, så skulle den som vi gav myndighet til det, meddele den tyske hærledelsen at vi oppgav motstanden i Norge. Han skulle så forsøke å få sendt soldatene hjem som sivile personer, så det ikke kunne sies at de var tatt til fange av tyskerne.

General Ruge mente imidlertid at han som øverstkommanderende burde være igjen, og foreta denne nokså smertelige avvikling. Det forelå samtidig en henvendelse fra general Ruges stab om at Regjeringen måtte imøtekomme general Ruges ønske. Regjeringen fant å måtte bøye seg for denne henstilling, og det ble så besluttet at general Fleischer skulle følge oss til England.

Fra fylkesmannen i Finnmark fikk jeg den dag melding om at min hustru og sønn, fru Lie med døtre, fru Støstad med datter og fru Torp med datter var underveis til Tromsø. De ville antakelig komme fram rundt midnatt, og Støstad og jeg besluttet å være opp til de kom. Vi gikk derfor ned på dampskipskai like før midnatt, men ennå var ingen kommet. Og det ble lenge før de kom. Vi vandret fram og tilbake på kai til klokken 4, da gikk vi hjem for å sove litt. Vi hadde da ordnet med kaivaktene og formannen for lossearbeiderne — det lå nemlig en stor dampbåt ved kai og losset forsyninger av forskjellige slag — at de skulle passe på når de kom, få fatt i bil og sende dem til Forsøksgården hvor vi bodde. De kom ikke før ved 7-tiden om morgenen. De hadde hatt en stri reise med tog fra Østersund i Sverige opp til Haparanda, derfra over til Finland, med tog fra Torneå til Rovaniemi, med bil gjennom Finland til Petsamo, derfra over til Norge med bil like til Ifjord i Finnmark.

Herfra hadde de så reist med en liten fiskeskøyte til Tromsø. Turen hadde tatt nesten 4 døgn, og de hadde reist i ett kjørt med to timers opphold i Svanvik. Turen hadde vært nokså anstrengende, men den hadde gått bra. Min hustru hadde dog vært utsatt for et uhell. På Svanvik Turisthotell, hvor de skulle hvile et par timer, hadde hun vært så uheldig å falle og brette armen like ved håndledet. Hun hadde reist fra Svanvik til Tromsø med brukket arm, og det hadde ikke vært noen lystreise. I Tromsø måtte hun til lege. Armen ble røntgenundersøkt og gipset, og etter omstendighetene var hun nokså bra.

Klokken to om ettermiddagen den 7. juni samlet Regjeringen seg hos Kongen til *det siste statsråd i Norge*. Det ble holdt på Bispegården i Tromsø. Som nye statsråder ble her utnevnt banksjef Arne Sunde, p.t. London, og landbruksutsendning Anders Fjelstad, p.t. Paris. Det ble ellers foredratt en del saker som stod i forbindelse med vår avreise.

Jeg uttalte deretter:

Etter tyskernes overfall på Norge den 9. april besluttet Stortinget i møte på Hamar samme dag at Norges selvstendighet og frihet skulle forsvares. Stortingspresident Hambro uttalte ved stortingsmøtets avslutning på Elverum samme dag at det er av den største betydning å opprettholde den lovlige norske regjeringsmakt, selv om den skal måtte utøves fra et sted utenfor landets grenser, og at Kongen, Kronprinsen og Regjeringen må ikke på noen måte falle i fiendens hender. Det ble ikke fra noe hold reist noen innvending mot denne uttalelse, som derfor er å betrakte som uttrykk for Stortingets oppfatning.

Kampen mot fienden har vært ført i samsvar med Stortingets vedtak. Vi har fått støtte og hjelp, militært og materielt, fra de allierte Vestmaktens side. Uten denne støtte hadde det ikke vært mulig å opprettholde forsvaret i den utstrekning som har vært gjort hitinntil. Stillingen for de allierte i Frankrike og Belgia er imidlertid slik at de nå har meddelt Regjeringen, at de ikke lenger kan yte Norge noen militær hjelp, og at hele deres hærstyrke både til lands, til sjøs og i luften vil bli dratt tilbake så snart som mulig. Under slike forhold, og fordi det har vist seg umulig å skaffe hæren den nødvendige ammunisjon og annet krigsmateriell, vil det være håpløst for Norge å fortsette krigen.

For imidlertid å gjøre et forsøk på å bevare den del av Norge som ennå er fritt, har Regjeringen gjennom den svenske utenriksminister søkt å få i gang forhandlinger med Tyskland om fastsettelse av en demarkasjonslinje mellom den okkuperte og den frie del av Norge, slik at fiendtlighetene mellom de to deler

av landet skulle innstilles, og at alle utenlandske tropper skulle trekkes tilbake nordenfor denne linje. Den svenske utenriksminister har erklært seg villig til å søke å få en slik ordning i stand. Vi har også tilbudt at i tilfelle ordningen med en demarkasjonslinje kunne bli akseptert, ville vi ikke ha noe imot at svenske tropper overtok bevoktningen på begge sider av denne linje. Dette forsøk fra vår side på å stanse krigens ødeleggelser i Nord-Norge og samtidig bevare Nord-Norge under norsk administrasjon har imidlertid ikke ført fram. Forsvarssjefen, kommanderende general Ruge, har anbefalt at Kongen, Kronprinsen og Regjeringen nå forlater landet.

Under henvisning til de før refererte uttalelser fra Stortingets president på stortingsmøtet på Elverum, og fra kommanderende general, finner Regjeringen å måtte tilrå at Kongen, Kronprinsen, Regjeringen og Stortingets president, og så mange av de embetsmenn som har fulgt med Regjeringen og av armeens og marinens og luftvernets offiserer som mulig, flytter over til et alliert land for derfra å opprettholde den lovlige regjeringsmakt for Norge. Vi mener at en slik flytning vil være av den største betydning for framtiden, for så lenge som Kongen og Regjeringen fortsetter sin virksomhet i et fritt land, så lenge vil det være vanskelig for fienden å kunne etablere en lovlige Regjering i Norge.

På Regjeringens vegne tillater jeg meg derfor å innstille til Deres Majestet at Kongen, Kronprinsen og Regjeringen flytter til et alliert land og bekjentgjør det for almenheten ved en proklamasjon som senere vil bli framlagt.

Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen har i regjeringskonferanse den 3. juni dette år reist spørsmålet om hvorvidt han skal bli tilbake i Norge i tilfelle av at Kongen og Regjeringen flytter til et annet land. Hans Kongelige Høyhet uttalte ved den anledning at han var villig til å bli igjen, og mente at han ved å samarbeide f.eks. med Administrasjonsrådet kunne, så langt hans evner strakk til, gjøre folk og land nytte, kanskje forberede stemningen for de bedre tider som måtte komme. Regjeringen har sammen med Stortingets president overveiet dette spørsmål, men finner på det bestemteste å måtte frarå at Kronprinsen blir tilbake i Norge og derved faller i tyskernes hender. Når Regjeringen har funnet å måtte gi dette råd, så er det både av hensyn til Kongehuset selv og dessuten av konstitusjonelle grunner. Vi frykter for at Hans Kongelige Høyhet ikke vil få anledning til å kunne yte folk og land de tjenester som vi vet det er hans høyeste ønske å yte, men at hans navn tvertom kunne bli misbrukt. Dess-

uten vil Regjeringen nevne at ifølge vår konstitusjon er Hans Kongelige Høyhet de nærmeste arvtager til tronen, og vi er ikke i tvil om at tyskerne vil benytte seg av dette til fordel for sine interesser.

Regjeringen, som både forstår og i aller høyeste grad påskjønner den uegenlytte som ligger i Hans Kongelige Høyhets tilbud, må derfor på det innstendigste frarå at Hans Kongelige Høyhet blir igjen i Norge.

Kongen bifalt begge innstillinger.

Til slutt tok Kongen ordet og avsluttet møtet. Han mintes 7. juni 1905 og sin ankomst til Norge for 35 år siden. Etter å ha takket Regjeringen for at vi hadde stått sammen i disse ulykkens dager uttrykte han håpet om at vi snart kunne vende tilbake til et fritt og selvstendig Norge. — Jeg tror alle som var til stede var på gråten. Jeg takket på Regjeringens vegne.

Til det norske folk, 7. juni 1940.

Kongen og Regjeringen har i dette øyeblikk sett seg nødt til å flytte sitt sete og sitt virke utenfor landets grenser.

Ved det brutale overfall som den tyske regjering uten varsel satte i verk, lyktes det for tysk hærmakt å sette seg fast i Norge og etter hvert legge den største del av landet under seg.

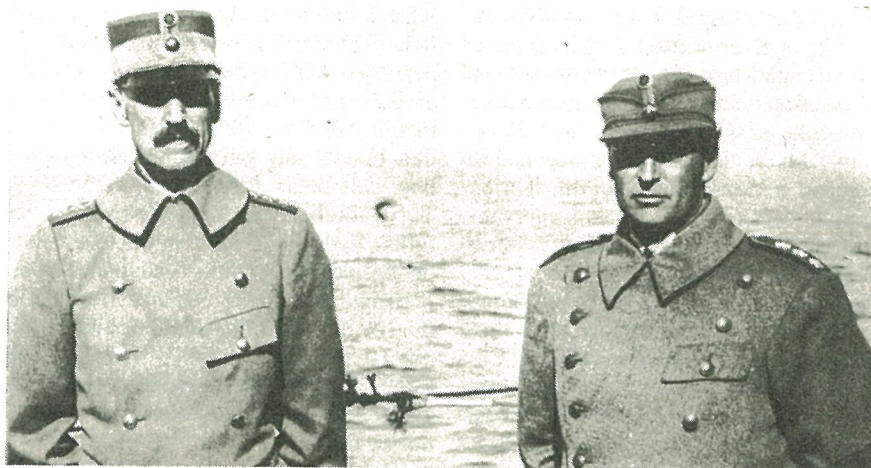
De allierte som var i krig med Tyskland — den britiske, franske og polske regjering — kom høysinnet Norge til hjelp med mannskap og med våpen, og inntil nå har det vært mulig å bevare en del av landet for dets lovlige nasjonale regjering.

Men krigens harde nødvendighet har tvunget de allierte regjeringer til å samle all sin styrke til kampen på andre fronter, og de har fullt bruk for alle sine folk og alt sitt materiell på disse frontene.

Under disse vilkår er det umulig å holde kampen oppe her i landet mot en overmakt som den tyske. Vår forsvarsstyrke som har kjempet med mot og tapperhet i to måneder, mangler det nødvendige krigsmateriel, særlig ammunisjon og kampfly, og kan ikke lenger få det. Fortsatt kamp ville bare føre til fullstendig ødelegging for de landsdeler som enda er frie. For tyskerne sparer i sin krigsførsel likeså lite de fredeligste byer og bygder som de militære motstandskrefter.

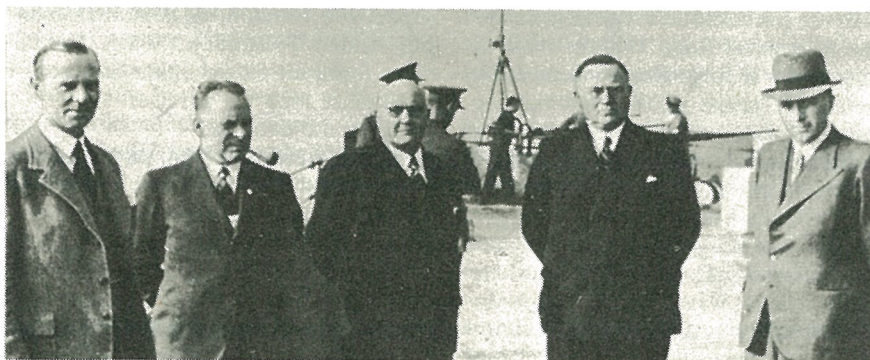
Forsvarets overkommando har derfor rådd Kongen og Regjeringen til foreløpig å oppgi kampen innenlands. Og Kongen og Regjeringen har funnet det som sin plikt å følge dette råd. De flytter derfor nå ut av landet.

Men de oppgir ikke dermed kampen for å gjenvinne Norges selvstendighet.

Norges Konge og hans sønn, Olav, ombord på «Devonshire». (Foto: NTB)

Noen av Regjeringens medlemmer ombord på «Devonshire» på vei til England. Fra venstre: Birger Ljungberg, Olav Hindahl, Hans Ystgaard, Johan Nygaardsvold, Nils Hjelmveit. (Foto: NTB)

Tvert imot — de vil holde fram med den utenfor landets grenser.

De har det faste håp at de tyske overfallsmenn snart skal bli tvunget til å gi seg sitt bytte, og at det norske folket, sammen med andre folk som nå lider under tysk underkuing, atter skal få sin rett og sin frihet.

Norges Konge og Norges Regjering vil i denne kampens tid være de frie talsmenn for det norske folks nasjonale krav. De vil så langt som det er gjørlig opprettholde det norske rikets selvstendige liv, således at ingen av de rettigheter som tilkommer en fri stat, skal bli forspilt. Det vil være deres oppgave å verne om landets og folkets politiske rettsgrunnlag, så vårt fedreland i seierens stund med myndighet kan tre fram og hevde sin nasjonale frihet.

Det norske Stortings president står sammen med Konge og Regjering i denne kamp.

Like ens sjefene for Norges hær og orlogsflåte.

Og til stadfesting på at Regjering vil være en regjering for hele det norske folk uten omsyn til gamle partigensers, har den i dag styrket seg ved utnevning av nye statsråder av ulike partier.

Vi takker alle som i denne tiden har gjort sin plikt mot fedrelandet og kjempet for dets frihet, og vi samler oss i en maning til det norske folk om fremdeles å

holde håpet og motet levende i seg gjennom all kuing og trengsel. Vi er visse på at ingen nordmann vil svikte vår frihets sak. Vi roper bare til dere alle: hold ut i troskap mot vårt dyre fedreland.

Vi som sender dette ropet til dere i den stund vi er nødt til å forlate Norges grunn, vi er bestemt på å sette alle våre krefter, vårt liv og alt vi eier, inn for Norges sak. Vi tror at vi snart skal få komme tilbake til et fritt og selvstendig Norge, og vi håper vi skal kunne gjøre det med ære. Den tanken som skal bære all vår gjerning der ute, og som vi vet vi har sammen med alle som blir heime, den ligger i ordene:

Leve Norge! Alt for Norge!

HAAKON

Johan Nygaardsvold

Og så reiste vi samme dag klokken 20 med den engelske krysser «Devonshire» til England, for der å arbeide videre for Norges frihet og selvstendighet.

Det var en mørk og trist kveld. Det regnet og blåste nokså mye. Vi gikk om bord i en stor trawler som skulle ta oss ut til «Devonshire», men vi måtte vente temmelig lenge ute i fjorden et stykke. Endelig kom krysseren, og vi og vår bagasje ble tatt ombord.

I regn, tåke og surt vær forlot vi så Norge den 7. juni 1940.

Tanker om jul i et nytt land

Jeg skal skrive litt om julen i Vietnam. Vi kaller julen «Noel» som på fransk.

Litt før jul blir det kjøligere i luften, nesten som sommeren i Norge. På markedet kjøper vi mat, klær, julegaver osv. som vi trenger når vi skal feire jul.

Den 24. desember — altså julaften — bruker de som er kristen å gå i kirken. I Vietnam er bare ca. 30% kristne. De som ikke er kristne, feirer ikke jul på samme måte. De har ferie, men går ikke i kirke og bruker ikke julegaver. Nesten alle sammen går til byen for å se på «livet» og for å ha det morsomt. Barna i kristne familier i Vietnam går og venter hele dagen på at julenissen skal komme å gi dem gaver.

Hvert år når snøen kommer betyr det i Norge at snart er julen her. Da bruker folk mye penger til å kjøpe julegaver og forskjellige ting som man føler at man trenger. Noen har ikke penger når det nye året kommer, tror jeg.

Jeg forstår at nordmenn har det veldig hyggelig på julaften sammen med slektningene sine. For oss som er flyktninger er det ikke like greit å vite hva vi skal gjøre på julaften. De som jobber eller de fra skolen bruker å arrangere selskap, men når det er ferdig, går vi hjem og

tenker på familien og vennene våre i Vietnam. Av og til er det noen som blir triste og gråter, eller så er det noen som kjeder seg.

Noen prøver å lage en fest hjemme for at vi skal få det bedre. Da sitter vi og spiser og drikker og snakker med hverandre, hvordan vi hadde det i

Vietnam og om alt vi opplevde der.

Vi har fått ganske mange venner blant nordmenn som vi kan ha det morsomt sammen med...

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR!

Le Chi Quoc Dung
(vietnamesiske folk i Malvik)

Til minne

To av musikkveteranene i Hommelvik, Peder Pettersen og Sverre Sveian, døde siste sommer.

Begge var mest kjent som medlemmer av Hommelvik Musikkorps,

hvor de deltok aktivt i mere enn en mannsalder.

Mindre kjent i dag er det vel at begge var såkalte multiinstrumentalister. Det vil si at de behersket flere enn ett instrument. Peder, som i korpset spilte kornett, var også en meget habil fiolinist, og Sverre behersket en rekke andre instrumenter enn tubaen som han spilte på de siste årene i korpset.

Sin allsidighet og store interesse gjorde at de også deltok i andre musikkaktiviteter på stedet. Således var begge i sin tid medlemmer av bl.a. Mannskororkesteret og Halses Orkester, og noen år var de også begge med og sang i Hommelvik Mannskor.

Både Peder Pettersen og Sverre Sveian var selvsagt hedret for sin lange og store innsats på korpset, men også andre skal vite at disses arbeide for sang og musikk i Hommelvik gjennom så mange år

har vært med på å danne et fundament som de fremtidige musikkaktivitetene vil nyte godt av.

Takk for innsatsen Peder og Sverre!

T.H.

MALVIK KOMM. KINOER

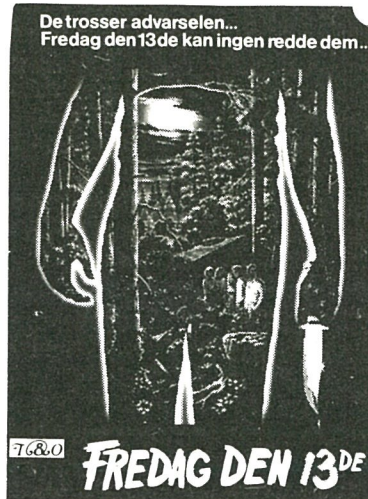
Redigert av Harald Byberg

Vikhamar 2.1.83

Hommelvik 5.1.83

I Aero-klubben møtes flyinteresserte gutter og jenter i alle aldre for å fly sine modellfly. En av de voksne medlemmene har noen riktige godbiter: radiostyrte Spitfire og et radiostyrt langdistansefly. Dagen etter blir langdistanseflyet stjålet. To av guttene i klubben oppdager at noen vil bruke flyet til å frakte en stjålet diamant ut av landet. Da de ikke greier å få tak i politiet tidsnok, lader de Spitfirene med kastepiler og får skutt ned langdistanseflyet, samtidig som de med Spitfire holder tyvene i sjakk.

Leierskolen «Camp Crystal Lake» har vært lukket i mange år etter en rekke blodige mord. Mord som ikke er blitt oppklart. En dyster stillhet ligger over den forfalle leierskolen inntil en ung eier en dag kjøper den med henblikk på snarlig åpning. Han ansetter syv unge studenter som instruktører. De ankommer en etter en den ensomme leieren for å starte med oppussingsarbeider.

Annie, er en av disse studentene. Hun er underveis til leieren for å starte i sin jobb der som kokk. Hun haiker og får lift med en lastebilkjører. Han gir henne også en dulgt advarsel om onde ting i gjære i Leierskolen. Snart må den omgjengelige lastebilkjører en annen vei og vakre Annie står i veikanten i et forsøk på å komme videre. En jeep stopper og Annie hopper inn. Jeepen ruser forbi innkjørselen til leierskolen og snart gjaller et redselsskrik gjennom skogen. Enda et mord er skjedd i nærheten av det beryktede sted.

I leierskolen holder de andre 6 instruktørene og eierne på med reparasjonsarbeider. En lokal skrulling med tilnavnet «Crazy Ralph» skremmer dem grundig når de finner ham gjemt i mat-skabet. Han forkynner at stedet har en «dødlig forbannelse» over seg og forsvinner. Leende spiser de 7 sin kveldsmat, mens natten faller på. En natt som få eller ingen av de kommer til å overleve. En nat fylt av skrekk og brå død, natten til FREDAG DEN 13.

Kl. 18.00 7 år

Kl. 20.00 16 år

Aktiviteter i Solbakken Vel 82

Solbakken Vel kan på nytt se tilbake på et år med mange aktiviteter.

Året startet som vanlig med en Vel-fest. Deretter var det barneskirenn på «Ivermoen» hvor mange spennende dystere ble utkjempet. Premie var det til alle og det var bare blide fjes å se.

«Pinsemorra» foregikk i år som før i fjæra, med strålende vær og rekordbesøk. Festkomitéen solgte ut alt de hadde med, og måtte tilslutt velge pølsevannet som nattmat.

Årets pensjonisttur gikk til Frosta og Tautra, med middagservering på Frosta pensjonat. Viola og Svend Inge Svendsen stilte hytta si til disposisjon hvor det ble servert kaffe.

Søndag 17/10 var det igjen duket for ny «familietrimmars». Det blåste en sur vind, men ellers var det fint vær, så forholdene lå vel tilrette for en vellykket dag. Mange møtte opp, og hele 35 lag stilte til start.

Riktig svar på postene var:

- Post 1: Lengden på drivhus var 27,5 m.
- Post 2: Avstand til Frosta 15 km.
- Post 3: Lengden på tau 11,25 m.
- Post 4: Antall klinkekuler 125 stk.

1.premie gikk til Øyvind og Jorun Sveian.

To lag gjettet riktig på post 4 og de fikk ulene på deling. Det var Jan og Knut Langolf og Ingeborg G. Sesseng.

Vi må også nevne at det i år har vært arrangert skotthyllcup, med 5 konkurranser hvor de 3 beste ble tellende sammenlagt.

1.premie menn gikk til Bjarne Blokum 520 p.

1.premie damer gikk til Bjørg Bjørkli 110 p.

Lørdag 30. oktober skulle årets høstfest avvikles, og det må gis en ros til festkomitéen for en meget hyggelig aften. Det ble servert lapskaus med «noga åttåt». Hele 120 solgte billetter.

Ellers må det nevnes at veivesenet har kommet med et forslag, om oppsetting av en mur fra busslomma og ned til Nygårdsveien, for å anlegge en permanent adkomst til busslomma. Dette er kostnadsberegnet til kr. 140.000,- og det er derfor ikke tatt endelig standpunkt til utførelsen av dette.

Vi har i den forbindelse søkt Trondos og midlertidig tillatelse til å benytte

deres eiendom som gjennomgang til busslomma. Det foreligger ikke svar på denne henvendelsen foreløpig.

Sandkassene er også i år fylt opp, og vi håper at de blir flittig brukt hvis det skulle bli glatte veier.

Styret ønsker alle medlemmer God Jul og Godt Nyttår.

form.

HOMMELVIK SVØMMEHALL

Siste badedag før Jul blir torsdag 23.12.82.

Bygget stenges kl. 21.00.

Pensjonistbading fra kl. 16.00 til kl. 17.00.

I mellomjula er badet åpent kun torsdag 30.12. fra kl. 16.00 til kl. 20.00.

Pensjonistbading den 1. timen.

Fra og med mandag 4. januar gjelder de vanlige åpningstider.

Brev frå Mogjerdet

Det e' snart jul. Det legg' i lufta. Det lokte' jul. Ein rar blainning tå kokt smult, granbar og lutfesk. Kvinnfolkan reinne' roindt sæ sjøl og e' amper og oppskjörta, med hæktiske ros på kjinnan og mel-flækki både her og der. Kanskje ein og ainnan blodflækken og --- frå gris, sau eiller okse. Det e' i aillfaill itj tå lutfesken ---. A pro pos lutfesk. Dein må vǎrrå med ska' det bli jul. Sammen med stækt flæsk og my' feitt bli det jul såmmå ka' tid det e' på året.

Baksten e' eit kapitel for sæ. Det legg' adskjellig med fantasi i ein påsså med mjøl. Æ tænke' da på sortemanget. Det e' utruglig ka' kvinnfolkan kain præster' her, --- sjøl om det småkkå det såmmå tå ail sortan.

Vi mainnfolkan har også det vi ska' gjørrå ---, om vi itj akkurat kain kaill' det bakst ---. Og i tillægg har vi gris-fotan å ta vare på. For her i Maivegen sætt' vi vår ære i å særvere grislabba uten bust. Og dein kunsten ha' vi lært tå sjæfen på Lundmo. Hain bruke' Gilette barberhøvel. Og no barbere' vi grislabba på harde livet. Dæm kain vǎrrå god å ha om det slæng' innom nå'n i rom-jul'n som e, sugen på sailt-mat.

*God jul.
Maivegen nætt førri jul.
Med hilsen fra Mosleth.*

Dette «hjertesukket» er sakset fra «Frostingen» for en del år siden:

Førjulstid

Æ vaske og skure og rødde og fli, fer rent i kvar einaste krok må det bli, og koking og baking og steking og stell, æ slit te æ sovne kvar enaste kveld. Æ drømme om kakdeig og kongro og støv og mumle og fekte så smått når æ søv. Så vakne æ tile og det e no bra, fer kollesen va no denn oppskrefta da? Ei teskjei pepper og to skjei-i salt, og sammen med resten så har æ vesst alt. Og så må æ kom i hug nøtter og smult og heng i vesst æ ska få spiskamre fullt. Hu Kari ha alt nådd med boksen i taket, og æ ska da slettes itj stå nå tebake. Men ongan hos nabo'n har nyjakka på! Det tenkt æ itj at ongan hos oss skulle få. Og Hansen ha fått sæ ti TV med farga, det e så en nesten kan bli litt ferarga, men ongan fertærd e, og ka skulle æ svǎrrå? No må æ te Levang' og handel i mårrå. Da må æ kjøp boks' og det gjer æ så gjerne, fer lomman frå førvækka e itj moderne. Alt som e moderne e da vel rektig, og julpynt på dorull'n e også blitt vektig. Men tida må følges — det har vi vel lært, så heretter sleppes kun julpunta fjært.

Fru X.

BARNEKRYSSORD

Vannrett

1. Mann med sekk
9. På sauen
10. Lager ost
11. Flire
12. Ikke inn
13. M ---, ikke nok
15. Blinker
17. Banke
19. Smekk på baken
20. Han bruker årene
23. Skolegutt
24. --- E, på Ranheim
26. Erik Allan Nielsen
27. Spis
28. Gjørn
29. Ikke på langs
30. Gran

Loddrett

1. Det blir pyntet
2. Gjør sykebilten
3. Lars Larsen
4. Etter jul
5. Om vinteren
6. I toppen av treet
7. Glane
8. Mat
14. Pappkassene
16. Til hest
18. Ikke høg
21. Kongenavn
22. Terg
25. To stykker
27. Einar Sand

1	2	3		4	5	6	7	8
9			GOD JUL	10				
11		GOD JUL	12		GOD JUL		GOD JUL	
13		14	GOD JUL	15			16	
	GOD JUL	17	18		GOD JUL	19		
20	21				22		GOD JUL	
23				GOD JUL	24		25	
26			GOD JUL	27		GOD JUL	28	
29					GOD NYTT ÅR	30		

Medlemsutl. i H.I.L. svømmeavd.

Trekning av 4 kalkuner 29. november -82 gav følgende vinnere:

- 1.pr.: Torbjørn Auran, Hom.vik - nr. 32567
- 2.pr.: Olive Iversen, Muruvik - nr. 30956
- 3.pr.: Petter Solgård, Hom.vik - nr. 32701
- 4.pr.: Olaf Fosmo, Hom.vik - nr. 32645

Med takk og hilsen
Svømmeavd.

**Uavhentede gevinster i Hom.vik
Juniorcorps foreldrelags
julemesse-utlodning:**

Heklesengeteppe, nr. 19676 — Rune Venn
Pute, nr. 11779 — Ingrid Johansen
Klesknagge, nr. 18308 — Marthe Morthensen
Hentes hos Anne Karin Kjøsnes, Maivegen 2

TREKNINGSLISTE

**Vikhamar skolemusikkorps
julemesseutlodning 21. november 1982**

1. Brodert veggilde, lodd nr. 1992
— Jonny Skagset
2. Dukkestue, lodd nr. 420580
— Gunnvor Rød, Forbord
3. Genser, lodd nr. 2724
— Marwell Thomsen
4. Dukke m/garderobe, lodd nr. 420664
— Brekke

KVELDSUTLODNING

1. Dukke m/klær, lodd nr. N 12
— Ståle Vollan
2. Nissedekorasjon, lodd nr. I 3 — Nygård
3. Genser, lodd nr. N 25 — Brandvik
4. Stor nisse, lodd nr. I 60 — Norum

Julemessekomitéen

**ÅRSMØTE
MALVIK TRAVLAG**

Fredag 3/12 hadde Malvik Travlag sitt årsmøte på Vidarhall i Malvik. Oppmøtet var meget bra da ca. 40 medlemmer av begge kjønn ofret fredagskvelden oppe på Vidarhall. Hyggelig var det også at noen nye fjes var til stede. Formann i laget Karl G. Stav ønsket alle velkommen før laget tok for seg styrets årsberetning.

— Fra årsberetningen kan en trekke ut at laget pr. i dag har ca. 90 medlemmer. I løpet av året har det vært holdt 4 styremøter og ett medlemsmøte. Laget er også tilsluttet Det Norske Travsel-skap. Når det gjelder hester i Malvik som har startet i totalisatorkjøringene rundt om på landets travbaner har det vært et rekordstort antall hester i år. Eneren blant Malviks hester i år har vært Glåmdals-Tatern. Dens beste prestasjon er vel en meget bra femteplass i Norsk Derby der hele fire-årseliten var samlet.

Laget har i dag en bane på Jerv-skogen som er ca. 500 m lang. Alt ar-

beide på banen i år er gjort på dugnad av lagets medlemmer. Selv om noe arbeide gjenstår har banen virkelig begynt å få en fin fasong. Et hus er også kommet på plass, det er tidligere Brødrene Østerås sin kontorbrakke. Gunnar Granås har gitt laget en fin arbeidsbrakke som med tiden vil brukes til måldommertårn.

— Det må få være lov til å si at Travlagets status i dag er meget god. Alt av arbeid på dugnad på banen er betalt uten at laget har tatt opp lån. Lagets lokalkjøring på Leangen som foregikk i februar ble avvirket fort og greit med stor deltagelse. Premie som beste kusk ble tildelt Arne Nilsen. Om kvelden var det fest med premieutdeling i Folkets Hus i Hommelvik som samlet hele 190 festdeltakere.

Laget har ellers avholdt tre fester med godt resultat. Som siste utdrag av årsberetningen må en ta ut at det i år finnes hele 10 to-åringer, derav 4 varmlodige hester innen laget som det settes stor lit til.

Etter årsberetningen ble regnskapet tatt opp og godkjent.

Som seg hør og bør når hestekarer samles ble det selvfølgelig en meget gemyttlig diskusjon om lagets drift og om fremtiden for laget. Blant annet ble det tatt opp om travbanen skulle beholde navnet «Jervvalla», eller om det skulle skiftes til fordel for et annet. Det ble satt opp flere navneforslag, men til slutt ble det bestemt at banen fortsatt skal hete «Jervvalla».

Tidligere styremedlem av laget Einar Waagan hadde tatt turen ned fra Tydal for og informere medlemmene om lover og regler for kuskene. Waagan er forøvrig banedommer ved Leangen Travbane. Lagets medlemmer fikk også stille spørsmål til Waagan angående emnet.

Otte Øwre, medlem av laget gjennom mange år ble hedret, om enn litt forsinket for sin sytti-årsdag.

Som seg hør og bør ble det servert skikkelig julemat med skikkelig juledrikke til. Kaffe og kaker gjorde også sitt til at ingen hadde behov for mat i det påfølgende «døger».

Det ble etter maten vist to videofilmer, Norsk Derby for 1982 og rikstotoåpningen fra Bjerke. Som avslutning på kvelden ble det loddet ut en fin sele-tøy-kasse.

Når det gjelder valgene ble de som stod på valg enstemmig gjenvalgt. Styret i Malvik Travlag vil i 1983 se slik ut:

Formann: Karl G. Stav
Nestformann: Lars Hoseth
Sekretær: Eirik Granås
Kasserer: Steinar Malvik
Styremedlem: John E. Storvik

— Terjes —

**HELSESPORTSLAGETS
MEDLEMSUTLODNING VED
JULEMESSEN 1982**

- Et knyttet veggteppe, nr. 107221 —
Rigmor Blokkum
En brodert pute, nr. 107400 — Linda Husum
En brodert pute, nr. 107819 — E. Sørum
En brodert pute, nr. 106584 —
Synøve Lundberg
Et strikket pledd, nr. 107634 — Aud
Et strikket pledd, nr. 107817 — Sørmo
Et stk. tuppervare, nr. 106639 —
R. Nygaardsvold
En plante, nr. 106138 — Askeland
En plante, nr. 106681 — Lilly Trøbak
En plante, nr. 106660 — T.H. Rønning
En plante, nr. 107830 — Rakel Fossen
En duk, nr. 106485 — Henry Løvseth
En dukke, nr. 107432 — W. Normann
En dukke, nr. 107957 — Brobakk
Et pledd, nr. 107180 — Ida Norberg
En plante, nr. 107395 — R. Sveian
Hommelvik 20.11.82

Riktig trekning bevitnes.
Trygve Hauan Rønning
form.

JULEKONSERT

i Hommelvik kirke 3. juledag
kl. 17.00.

Medvirkende:

Hommelvik Juniorcorps
Hommelvik Skolekor
Hommelvik Korforening
Hommelvik Musikkorps.

*Arr: Samarbeidskomitéen for
sang og musikk i Hommelvik*

STØTTEKONTAKT

Vi ønsker støttekontakt, gjerne med egen familie, til gutt på 12 år.

Det er ønskelig med 1-2 ettermiddager pr. uke, evt. enkelte helger.

Nærmere opplysninger kan fåes ved henv. til Malvik sosialkontor v/ Ingeborg Fjetland.

Sosialsjefen

Hjertelig takk

til alle naboer og kjente for deltagelse ved min manns sykdom og begravelse.

Innsamlingen til kreftskaken innbrakte kr. 4.230,—.

Sidsel Brorvold

**Takk til klokker
Steinar Nilsen**

Klokker Steinar Nilsen slutter i klokkerstillingen ved Malvik kirke ved årets utgang. Han har vært klokker fra 1950 og har således hatt en meget lang tjenestetid i Malvik kirke. Klokkerstillingen har Nilsen skjøttet på en samvittighetsfull, nøyaktig og korrekt måte.

Menigheten kommer til å savne ham i klokkestolen ikke minst på grunn av hans fyldige sang ved gudstjenester og ved andre kirkelige handlinger. Steinar Nilsen må betegnes som kirkesanger i ordets egentlige betydning. Når han nå forlater klokkestillingen, vi menigheten si ham hjertelig takk. Kirkepersonellet ved Malvik kirke vil også gi uttrykk for sin store takk for et godt medarbeiderskap gjennom de mange år.

Steinar Nilsen har gjennom flere perioder også vært medlem av Malvik menighetsråd hvor han gikk aktiv inn for de mange saker som ble forelagt rådet. Spesielt vil vi takke ham for det arbeidet han la ned i menighetsrådet som dets kasserer gjennom mange år.

Må Gud gi deg, Nilsen, av sin rike velsignelse i årene som kommer.

Kjell Fosse

Juleandakt

Gaven over alle gaver

Mange gode tradisjoner er knyttet til julefeiringen. Vi er vel alle blitt så vant med og glad i juletradisjonene at vi ikke kunne tenke disse borte når julen er der. Tenk bare på dette å gi hverandre gaver, og tanken bak gavene er den allerbeste. Den gir et konkret uttrykk for noe av medmenneskelighet og åpenhet. Det innerste motiv er å glede hverandre uansett om gaven er stor eller liten. Ikke for ingen ting er julen blitt kalt for de åpne hjerters høytid.

Juletradisjonene må imidlertid ikke fokusere i den grad at disse blir julens midtpunkt som alt skal dreie seg om. Gavene og alt det andre vi forbinder med juletradisjonene, må på ingen måte skygge for julens store gave Jesus Kristus. Er ikke Han sentrumet i oss og iblant oss, vil julen bare bli en fager ramme uten innhold. Det er derfor av den aller største betydning å se julen i lys av juleevangeliet. Dette forteller oss om Guds store kjærlighet til oss alle; og hva denne innebærer ligger i Jesu fødsel, død og oppstandelse. Jesu veg fra krybbe til kors ble frelsens veg. Denne veg er lagt for oss. Den er åpen. Der møter vi Jesus Kristus som vil gi seg selv til oss midt i vår konkrete situasjon.

En gave er noe vi får. Men det er en ting vi må gjøre. Det er å ta imot den. Slik også med gaven over alle gaver. Vi må ta imot Jesus. Det skjer ved å la Ham komme inn i vårt liv med sine rike gaver — frelsens gaver. Han vil gi oss del i sin fred, glede og håp. La oss derfor møte Frelseren med åpenhet og tillit. Det blir jul i hjertet og i sinn.

Så ønsker jeg dere alle en velsignet og gledelig jul.

Kjell Fosse

Konfirmasjonsdagene i 1983

Konfirmasjonsdagene i 1983 blir som tidligere nevnt følgende:

Søndag den 8. mai:

Konfirmantene fra Vikhamar skole.

Søndag den 8. mai:

Hommelvik kirke.

Søndag den 15. mai:

Malvik kirke:

Konfirmantene fra Saksvik kirke.

Vi ønsker dere alle

*en velsignet jul i hjem og i menighet
og et fredfylt nyttår.*

Liv og Kjell Fosse.

Hanne C. Hoff.

Prestekontorene

Sokneprestens kontor i Malvik:

Hver torsdag kl. 17 — 19.

Tlf.nr. 97 61 15.

Res.kap.'s kontor i Hommelvik:

Hver tirsdag kl. 17 — 19.

Tlf.nr. 97 03 14.

Slekt Skal Følge Slekters Gang

Døpte — Malvik

7/11: Kjetil Skarbø

Øyvind Staven

21/11: Vibece Jacobsen

Monica Storhaug

Mari Jørgensen

Døpte — Hommelvik

7/11: Lisa Jensen

Henning Nortvedt Vik

14/11: Majken Halseth

Begravd — Hommelvik:

5/11: Hans Petter Hansen

Fra Kirkeårets Tekster

24. desember — Julaften

Mik. 5, 1—4a

Luk. 2, 1—20

25. desember — 1. juledag

Jes. 9, 2—3 + 6—7

Hebr. 1, 1—5a

Luk. 2, 1—20

26. desember — 2. juledag

Jer. 1, 17—19

Apk. 6, 8—15

Matt. 10, 17—22

Nyttårsdag

Jes. 43, 1—3a

Gal. 3, 24—29

Luk. 2, 21

2. januar — Kristi åpenbarings dag

Jes. 60, 1—6

Ef. 3, 1—7

Matt. 2, 1—12

9. januar — 1. s.e. Kristi åpenb.dag

Jes. 42, 1—4

Kol. 1, 15—20

Matt. 3, 13—17

16. januar — 2. s.e. Kristi åpenb.dag

2. Mos. 33, 17—23

Rom. 12, 6—16

Joh. 2, 1—11

23. januar — 3. s.e. Kristi åpenb.dag

2. Kong. 5, 1—5 + 9—15

Rom. 1, 16—17

Joh. 4, 46—54

Velkommen Til Kirke

Søndag 19. desember

- Mostadmark samfunnshus kl. 11.00: Gudstjenestlig møte ved res.kap. Hoff. Kollekt til Mostadmark kapell.
- Hommelvik kirke kl. 17.00: Kirkekonsert.

Tirsdag 21. desember

- Hommelvik kirke: Skolegudstjenester kl. 9.15 og kl. 11.30 for Hommelvik barneskole.
- Juleandakter i Vikhamar skole og i Saksvik skole.

Julaften — 24. desember

- Malvik kirke kl. 15.00: Fam.gudstjeneste ved sokneprest Fosse. Sang av Søndagsskolen. Oftring til Menighetsarbeidet.
- Hommelvik kirke kl. 15.00: Familiegudstjeneste ved re.kap. Hoff. Hommelvik skolekor deltar. Oftring til Kirkens Nødhjelp.
- Malvik sykehjem kl. 10.30: Gudstjenestlig møte ved begge prestene. Aspirantkoret deltar.

1. juledag — 25. desember

- Malvik kirke kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste ved sokneprest Fosse. Ranheim og Malvik mannskor deltar. Oftring til Det norske Misjonsselskap. Malvik musikkorps spiller julekoraler fra kl. 10.30.
- Hommelvik kirke kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste ved res.kap. Hoff. Hommelvik korforening deltar. Oftring til Det norske Misjonsselskap.

2. juledag — 26. desember

- Malvik sykehjem kl. 16.00: Gudstjeneste ved res.kap. Hoff.
- Hommelvik kirke kl. 17.00: Kirkekonsert.

1983. Nyttårsdag — 1. januar

- Malvik kirke kl. 11.00: Høymesse ved sokneprest Fosse. Nattverd.
- Hommelvik kirke kl. 11.00: Høymesse ved res.kap. Hoff. Nattverd.

Rett til forandring i prekenlisten.

Søndag Er Kirkedag